

HRVATSKI EU GLAS

Dvotjednik za javna pitanja

Broj 123

Izlazi svake druge srijede

Zagreb, 27. srpnja 2011.

Od broja 126 samo na www.hrvatskauljudba.hr

ZAZIVA LI TADIĆ NEKE NOVE RATOVE?

Hrvatski uljudbeni pokret

SADRŽAJ:

dr. sc. Tomislav Dragun: Razmeđa	1
Jesu li (konačno) dolijali?	3
Opća načela Hrvatskog uljudbenog pokreta	7
Diana Majhen: Zaziva li Tadić neke nove ratove?	11
Rudi Tomić: Reflex Dragana Hazlera na proglas	15
mr. sc. Dragan Hazler: Na dan sv. Petra i Pavla.....	17
Jelena Jevremović: Žitije Tomislava Draguna po Savi Štrbcu (1).....	25
Branko Stojković: Za vrijeme Mesićevog režima, tj. mandata (2000.-2011.) iz Hrvatske je nestalo 146.848 ljudi?	27
Đivo Bašić: Selo Harvati u Grčkoj	29
Đivo Bašić: Isprave Mateja Ninoslava.....	29
Mate Ćavar: Ujedinjenje hrvatskih državotvornih snaga!	37
Dubravka Vučković Perišin: Drugi dan.....	40
prof. Žarko Marić: Onda, ali i sada	41
Zločinstva četničko-komunističkih družbi u Pounju.....	43
"Lisinski": prvi hrvatski slikopis (5)	57
Enes Midžić: Prebiranje po filmovima hrvatskog slikopisa (5)	61
Borci za Hrvatsku (4).....	63
Jedna deputacija (5).....	65
Mladen Schwartz: Bleiburg i Haag (1)	69
Đivo Bašić: Prikaz nove knjige: dr. sc. Tomislav Dragun: Štefan Füle & 40 jaranen", I. knjiga (3)	79
Srpsko-Bugarski rat 1885. (3).....	85
Mile Nedeljković: Ko su Šumadinci? (2).....	86
fra Martin Planinić: Ante Vrban (2).....	87
Dr. Mile Budak: Bazalo (60. nastavak)	89
Josip Badalić, D. I.: Božji pustolov (27. nastavak).....	93

Na naslovnici: **Dragutin Šafarić - Pred nama je novi dan**

"Hrvatski EU glas" izlazi svake druge srijede, dostupan je putem internetske stranice www.hrvatskauljudba.hr i besplatan je.

Nakladnik: Ognjište, nakladna zadruga, Zagreb, Pete Poljanice 7.

Glavni i odgovorni urednik: dr. sc. Tomislav Dragun (tomislav.dragun@gmail.com),

grafički urednik: Hrvoje Mirković (lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com),

informatički urednik: Hrvoje Mirković (hrvoje.mirkovic@gmail.com).

Brzoglas: 00385/1/2923756, 00385/91/3388432, 00385/91/3388433,

hitrozov: hrvatska.uljudba@gmail.com

Vidjeti, spoznati i odlučiti. Proći, prijeći i pobijediti.

Eh, ta razmeđa. Luda razmeđa. Kad ih ne bi bilo, zar bi vrijedilo živjeti?

Iza nas su 122 broja "Glasnika".

Volimo ih, sve ih volimo, listamo ih često. Prelistavamo. Sjećamo se svih trenutaka u kojima smo ih stvarali. Da, zaista, sjećamo se i prvog broja, kojeg smo tako, skoro usput, s nogu, složili.

Mislili smo: Samo da se krene.

Nismo se prevarili. Pošli u neizvjesno. Išli iz broja u broj. Sve bolji i raznovrsniji. Sve jasniji i određeniji, kako glede ciljeva, tako i obzirom na putove, koji nas vode k njima.

Mnogo ih je bilo, koji su hodali s nama. Neki manje, neki više. Dosta ih je koji su nas dopratili do ove zadnje postaje, do ovog presjedanja na novu prugu. Hvala im svima. Bez obzira hoće li i dalje nastaviti s nama.

U međuvremenu došli su i novi projekti. Glasnik je tako postajao samo jedan od njih, prvorodenče, kojemu smo mogli pružati sve manje naše pozornosti. Dakako, ne i manje ljubavi.

Ali, moralo se ... Novi kolosijek, novi vagoni. Uz stare strojovođe i konduktore. Manji format. Knjiga. Ne odveć debela, Nu, tko zna što će još doći? Kakva li će biti nova razmeđa na našem putu?

Bliži budućoj tiskanoj nakladi. Bliži onima što vole čitati - recimo - i u krevetu. Bliži svima, kojima je štivo važnije od ilustracija. Nu, ponešto dalji od čitatelja, kojima smo slali linkove o izlasku novog broja Glasnika. "Hrvatski EU-glas" morat će potražiti na našem portalu www.hrvatskauljudba.hr

Plusevi i minusi. Prevagnut će prvo. Nadamo se.

S poštovanjem

dr. sc. Tomislav Dragun
glavni urednik

JESU LI (KONAČNO) DOLIJALI?

Cijenjena g. Diana,

Moje (javno) pismice g. Hazleru samo je kratak osvrt na ponašanje hrvatskog državnog vrha prema hrvatskim braniteljima, posebno prema njihovim zapovjednicima.

Dakle, generala Antu Gotovinu je osudio Zagreb i Mostar, a ne sud u Haagu.

Za sud je odabrana i složena dokumentacija tako da general ne izmakne zatvorskoj kazni.

Zar?

Da.

Hrvatski uljudbeni pokret podnio je kaznenu prijavu (i) protiv Save Štrbca zbog lažnog optuživanja generala Ante Gotovine.

Državno odvjetništvo RH na nju nije niti odgovorilo.

Slijedio je, zakonom propisani, optužni prijedlog (zapravo tužba).

Općinski građanski sud u Zagrebu ga je odbio.

Nakon toga podnijeli smo žalbu.

Županijski sud u Zagrebu ju je odbio.

Eto, tako hrvatsko pravosuđe gleda na aktivnosti Save Štrbca i udruge "Veritas".

Sve je to lijepo prikazano i dokumentirano u mojoj knjizi "Lucifer, Carla del Ponte i Haag".

* * *

Lari Lučić: "Na Crngrobu" - 29.5.2011.

Nu, što se mene tiče, to su ipak samo čarke.

Ja sam, naime, s Njima u daleko oštrijim sukobima.

Teško da svi iz tog rata izađu s glavom na ramenima.

Izdvojit ću zadnji slučaj.

* * *

Hrvatski uljudbeni pokret prije dva tjedna (16. lipnja 2001.) podnio je kaznenu prijavu protiv Jadranke Kosor & comp.

Razlog:

Pljačka 106 milijuna kuna (31,5 milijuna DEM) na razini 1999. (+ kamate) iz Hrvatskog Domovinskog Fonda, odnosno od 1.768 članova obitelji poginulih hrvatskih branitelja.

Podloga za kaznenu prijavu je moja upravo izašla dokumentirana knjiga (612 stranica) pod naslovom: "Pogledajte, ovako nas opljačkali Ivica Todorić,

Dubravko Tomljanović, Božo Prka, Mladen Jurković, Josip Đakić, HDZ i Mladen Bajić".

(Na naslovnici knjige nije navedeno ime Jadranke Kosor, iako je ona izravno - kao ministar branitelja - rukvodila cijelom operacijom. Nju sam ostavio za neku od sljedećih svojih knjiga na ovu temu. Knjiga je tiskana zahvaljujući donaciji iz Švicarske.)

Ovaj projekt radimo četiri godine. Poticaj je dao hrvatski branitelj BLAŽ MARIĆ, invalid Domovinskog rata, ugledni član HVIDRe, čovjek, koji je jurišao na srpske tenkove u Nuštru (kod Vinkovaca, prema Vukovaru), te 50 dioničara Hrvatskog Domovinskog Fonda članova udruge Braniteljsko gospodarstvo u zajedništvu.

Posebno sam u ovom poslu zahvalan Trgovačkom sudu u Zagrebu, koji nam je dopustio ulazak u svoje podrumске prostorije, gdje se nalazi dokumenta-

cija o Hrvatskom Domovinskom Fondu (14 registratora).

U svezi s ovim već je podijeljeno oko 150 knjiga među hrvatske branitelje, invalide Domovinskog rata. Kaznena prijava s knjigom poslana je Paulu Vandorenu, šefu misije EU u RH, Vijeću za narodnu obranu i nacionalnu sigurnost (prof. dr. sc. Ivo Josipović), prof. dr. sc. Vesni Pusić, Luki Bebiću, te članovima Hrvatske biskupske konferencije.

U Sloveniji sam dostavio ovaj materijal predsjedniku Republike (Danilo Türk), predsjedniku Državnog Zbora - parlamenta (Dr. Pavel Gantar), predsjedniku Vlade (Borut Pahor), gradonačelniku Ljubljane (Zoran Janković), direktoru Mercatora (Žiga Debeljak), slovenskim strankama (u prvom redu Janezu Janši) i novinstvu.

Nastavljamo s distribucijom materijala.

Očekujem skoro uhićenje Jadranke Kosor, Mladena Jurkovića i Josipa Đakića, a ne isključujem uhićenje Ivice Todorića i Bože Prke.

* * *

Dakako, nije to sve.

Upravo radim na knjizi iz niza "Pogledajte ...", a koja se odnosi na Fond branitelja iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji, kojega sam i sam član, a kojemu je na čelu Jadranka Kosor, a iz upravljanja Fondom su isključeni njegovi dioničari (!). Tu imamo - između ostalog - prodaju dionica INAe iz portfelja Fonda mađarskom MOLu.

I tako dalje, ali o tom drugom put.

Srdačan pozdrav

dr. sc. Tomislav Dragun

OPĆA NAČELA HRVATSKOG ULJUDBENOG POKRETA

Skupština Hrvatskog uljudbenog pokreta na sjednici održanoj u Kopru, Republika Slovenija, dne 25. lipnja 2011. donijela je sljedeća:

OPĆA NAČELA HRVATSKOG ULJUDBENOG POKRETA

§ 1.

Republika Hrvatska država je Hrvata: katolika, muslimana, pravoslavaca i vjernika ostalih vjeroispovijesti, kao i bezvjeraca, te svih drugih osoba, koje imaju njeno državljanstvo.

§ 2.

Hrvatski Državni Sabor staleška je zakonodavna ustanova Republike Hrvatske u kojemu su, proporcionalno svojoj brojnosti, zastupljeni svi slojevi i svi svjetonazori državljana Republike Hrvatske. Republika Hrvatska jedna je izborna jedinica.

§ 3.

Bosanski muslimani podrijetlom su Hrvati, pa - ne niječući Bošnjacima pravo nacionalnog izražaja - imaju pravo osjećati se, izjašnjavati se i biti dijelom cjelovitog hrvatskog naroda.

§ 4.

Razgovori Republike Hrvatske i Europske Komisije o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj Uniji moraju biti ravnopravni, javni i pošteni, a u njima trebaju sudjelovati svi slojevi hrvatskog društva, a ne samo vladajuća jugo-boljševička klika, koja je od 1991. na vlasti u Republici Hrvatskoj.

§ 5.

Republika Bosna i Hercegovina, kao država i hrvatskog naroda, mora imati isti položaj: sadržajni i vremenski, s Republikom Hrvatskom u postupku pristupanja Europskoj Uniji.

Lari Lučić: "Na Crngrobu" - 29.5.2011.

§ 6.

Sve zakonodavne, sudske i izvršne odluke jugo-boljševičkih vlasti, koje su donesene i provedene prije održavanja Ustavotvorne skupštine 29. studenog 1945., a u suprotnosti su s Uredbom o Banovini Hrvatskoj ("Službene novine" br. 194, A-LXVIII, od 26. kolovoza 1939. i "Narodne Novine" br. 196 od 30. kolovoza 1939.) i s Uredbom o poslovima pravde ("Službene novine" br. 227, LXXIX, od 5. listopada 1939. i "Narodne novine" br. 226 od 6. listopada 1939.) ništetne su.

§ 7.

U Republici Hrvatskoj ne priznaju se odluke neregistrirane boljševičko-partizanske udruge zvane ZAVNOH, jer njeno postojanje i njene ciljeve nikada: životno i oblikovno, nije potvrdio hrvatski narod.

§ 8.

Provest će se deboljševizacija, dekomunizacija i dejugoslavizacija svih vrhovnih državnih tijela Republike Hrvatske, posebno Hrvatskog Državnog Sabora, Predsjednika Republike Hrvatske i Vlade Republike Hrvatske.

§ 9.

Sva prirodna bogatstva Republike Hrvatske cjelovito su zadružno vlasništvo svih njenih državljana. Pobornici smo "gospodarstva zajedništva" (Economia di Comunione). Preziremo komunizam i liberalni kapitalizam.

§ 10.

Svi zločini boljševičko-komunističkih vlasti izvedeni u Hrvatskoj i širom svijeta, bilo na štetu Hrvata kao pojedinaca, bilo na štetu hrvatskog naroda kao civilizacijske i uljudbene činjenice, počinjeni u razdoblju od 1941. do 2011., bilo fizičkim terorom, bilo zakonodavnim i upravnim aktima, bilo prijevarama i obmanama, zločini su protiv čovječanstva i čovječnosti.

§ 11.

Sustav načina provedbe i korisnika pretvorbe i privatizacije društvenih gospodarskih poduzeća u Republici Hrvatskoj predstavlja nemoralan čin, nemoralnu pojavu, te se kao takav u cjelini smatra ništetnom.

§ 12.

Republika Hrvatska jamči za štednju u Hrvatskoj Poštanskoj Banci, gdje i drži novac s proračunskih računa na svim razinama, kao u zadružnoj banci svih državljana Republike Hrvatske.

dr. sc. Tomislav Dragun
predsjednik

Lari Lučić: "Na Crngrobu" - 29.5.2011.

ZAZIVA LI TADIĆ NEKE NOVE RATOVE?

✍ Diana Majhen, Zagreb

I dok nas tjeraju da bacimo u zaborav sjećanja na Domovinski rat, koji je završio prije petnaestak godina, istovremeno se i dalje našim novcima financiraju razno-razni "antifašistički" spomenici širom Lijepe Naše, kako se slučajno ne bi zaboravilo da su Hrvati genocidan, ustašoidan narod, pa slijedom toga, snose valjda i svu krivicu što je do tog Domovinskog rata uopće došlo.

Naravno da je nakon šetnje Ovčarom Tadić u našoj zemlji postao skoro pa domaći, te nije propustio priliku pojaviti se na Jadovnom, gdje je nama, fašistoidnim Hrvatima, održao lekciju iz povijesti. Zašto i ne? Ako slobodno može hodati preko kostiju onih, koje su na najpodliji način pobili njegovi sunarodnjaci, bez da je priznao agresiju koju je njegova zemlja izvršila, onda valjda može otići i korak dalje i pozvati nas na red.

A da ne ostane usamljen u natjecanju "Tko će više i bolje pljunuti po Hrvatskoj" pridružio mu se i drug iz BiH, Dušan Bastačić, prozivajući Hrvatsku za prikrivanje ustaških zločina.

Zar to nije lijepo?

Usred Hrvatske, dva drugara iz Srbije i BiH pljuju li ga pljuju po našoj zemlji i nama, a mi glave dolje (ili gaće dolje, kako već) i šutimo. Ne znam kako se dogodilo pa su zaboravili povesti i Šljivančanina, koji bi nam svima lijepo objasnio kako su strahote u Vukovaru, pa i samu Ovčaru skrivili genocidni Hrvati, koji se za isto trebaju ispričati Srbima.

Ne smijemo se sjećati kako su u Domovinskom ratu četnici i jugofašisti ubijali po našoj zemlji, **ne smijemo se sjećati njihovih logora smrti, mučenja i ubijanja**. Ali se moramo sjećati kako smo pola stoljeća prije Domovinskog rata imali Jasenovac, ili Jadovno.

"Možemo na pivo odmah, nije u redu da Srbin na Srbina udari. Uzgred ne pijem pivo." (www.index.hr/forum - Nikolaj Tolstoj i Simo Dubajić)

Jednostavno, moramo pamćenje podesiti tako da funkcionira selektivno. Naša sjećanja moraju funkcionirati samo onda kada se nešto loše dogodilo Srbima. Kada su pak ti Srbi činili zločine, poželjna je i prijeko potrebna kolektivna amnezija. Ili još jednostavnije: Dogadjaje od prije dvadeset godina trebamo izbrisati iz glave, kako bi nam ostalo više mjesta za dogadjaje od prije sedamdeset godina.

Zanimljiva neka logika.

No, ono što hrvatski mediji uglavnom nisu prenijeli, najzanimljiviji je dio cijele ove priče.

Boris Tadić izjavio je, naime, kako se svi zločini trebaju procesuirati, i to, gledajte ovo:

Hrvatska mora procesuirati zločince koji su činili zločine u Hrvatskoj, kao što Srbija mora procesuirati one koji su zločine radili u Srbiji.

Ej, ljudi!!!!!!!!!!!!

I nitko, ama baš nitko iz državnog vrha ove zemlje da nadje za shodno prozvati Tadića radi ovakve izjave.

Pa gdje se ratovalo, gdje se borilo i umiralo, u Srbiji možda? Kako će to, prema Tadićevim riječima, Srbija procesuirati one koji su činili zločine u Srbiji, **kada se rat vodio u Hrvatskoj?**

Ovim riječima, Tadić nam je otvoreno poručio kako nas smatra idiotima.

I ima svako pravo na to mišljenje.

Jer, da nismo idioti, ne bi nam danas na Markovom Trgu i Pantovčaku sjedili ljudi koji se nisu ni osvrnuli na ovakvu izjavu, kojom je Tadić otvoreno poručio, po meni, slijedeće:

Obzirom da se rat nije vodio na teritoriju Srbije, tamo nisu počinjeni ni zločini. Pa shodno tome, Srbija nema koga ni procesuirati. Kraj.

Poruka šutke i pokorno primljena od strane hrvatske vladajuće garniture. Dok Veljko Marić i dalje sjedi u srpskom zatvoru.

Pa, hrvatski narode, bude li u budućće na ovim prostorima nekih eventualnih novih ratova, očito je kako moramo voditi računa o tome *da se*

oni vode na teritoriju Srbije, a nikako Hrvatske. Jer, kako kaže Tadić, samo u tom slučaju će Srbija procesuirati one koji su zločine počinili.

To sve, naravno, pod uvjetom da uopće ostane koji Hrvat koji bi se mogao boriti za Hrvatsku.

Jer, što Tadićeve četnici nisu pobili, to su "hrvatske" vlasti optužile i zatvorile, a što je tek početak ono-

ga što slijedi hrvatskim braniteljima, što pod palicom EU, što radi boljih "medjususedskih" odnosa sa Srbijom.

Ostaje nam tračak nade kako će predstojeći izbori nešto promijeniti, ukoliko se državotvorni Hrvati uspiju ujediniti.

Ne bude li toga, uskoro neće biti ni Hrvatske ni Hrvata.

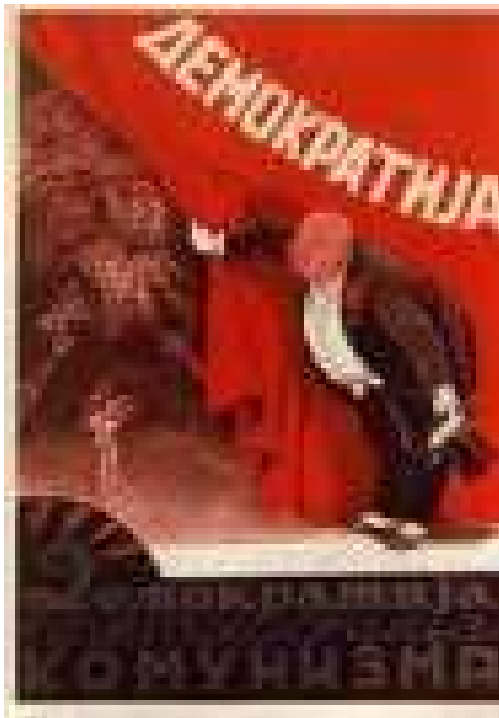
"Imam program Saveza komunista u malom prstu."

REFLEX DRAGANA HAZLERA NA PROGLAS

Rudi Tomić, Kanada

Štovani gosp. Dragane,

Vaš Reflex na Proglas... popunio je sve praznine, s kojima taj Proglas obiluje. Nije li osnivanje "Plamena" još jedna nova pojavnost na hrvatskoj političkoj sceni? Čini mi se, da se Hrvati ne mogu okupiti niti oko jednog zajedničkog naslova, nego se stvaraju nova udruženja, koja se nameću kao zajednička osnovica za

svehrvatsko okupljanje u borbi protiv današnje Vlade i Oporbe, koje se politički dodiruju na svim razinama.

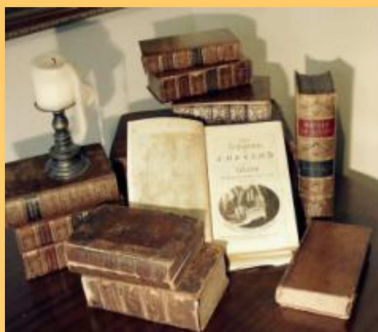
Daj nam Bože razuma da se okupimo oko ideje hrvatske državotvornosti, koja je utemeljena na stoljetnim težnjama i žrtvama, a ne na antifašističkim temeljima. Također i proslava 20. obljetnice trebala bi glasiti:

Obnova samostalne Države Hrvatske, a NE uspostava Države Hrvatske.

Srdačan pozdrav i svako dobro,
s odanošću Vaš

Rudi

(Za one, koji ne znaju, gosp. Rudi Tomić je jedan pošten i marljivi djelatnik za iskonsku domovinu Hrvatsku u dijaspori, nesalomivi branitelj istine, ljudskih prava i uzoran Čovjek, Hrvat i Kršćanin. - op. mr. sc. Dragan Hazler, Basel, Švicarska)

Ognjište

Nakladna zadruga

Zagreb, Pete poljanice 7

e-mail:

naklada.ognjiste@gmail.com

Vam predstavlja nova izdanja knjiga:
dr. sc. Tomislav Dragun

**Pogledajte,
ovako su me opljačkali
HDZ i Mladen Bajić
1. zloća: Štedionica dukat**

**Pogledajte, ovako su nas
opljačkali Ivica Todorić,
Dubravko Tomljanović, Božo
Prka, Mladen Jurković, Josip
Đakić, HDZ i Mladen Bajić
2. zloća: Hrvatski
domovinski fond**

OGNJIŠTE Nakladna zadruga, Zagreb, Pete poljanice 7,
PJ Hrvatska knjižara, Zagreb, Četvrte poljanice 8, www.knjizara.hrvatskauljudba.hr,
e-mail: lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com, naklada.ognjiste@gmail.com
tel: +385-1-2923-756, fax: +385-1-2923-757, mob: +385-91-3388-433

NA DAN SV. PETRA I PAVLA

mr. sc. Dragan Hazler, Basel, Švicarska

Dragi i poštovani Rudi!

Slažem se sa svakom rječju i misli u Vašem pismu, ali pitam sebe i Vas KAKO UJEDINITI HRVATE i kojoj od postojećih 114!!! stranaka u Hrvatskoj pristupiti, kad ne valja nijedna. Sve su one znale i znadu za svakodnevne padove, krize, svevrstna propadanja, pa i zločine u Hrvatskoj, a nisu učinile ono što su trebale učiniti da spriječe sve nacionalne i političke pogrješke i bolesti.

Teško je reći zašto je tako, kad u svima sadržajima ima snijeti i čak opasne kuge!

Kako objasniti da Hrvatski narod bira zločinca Stjepana Mesića za dvomandatskog predsjednika i dalje mu dozvoli ulogu visokog partijskog "anitifašističkog" sekretara, kojeg pored visoke plaće podupire Hrvatska vlada s preko dva milijuna Eura godišnje.

Ako se uzme da je monstrum Ratko Mladić bez dvojbe najveći zločinac u Srbsko-agresivnom, genocidnom, pljačkaškom i vandalskom ratu na Hrvatsku i BiH, onda iza njega dijele drugo ili treće mjesto po zapovjednoj odgovornosti i neodgovornosti Slobodan Milošević i Stjepan Mesić.

Taj genetski lažljivac, podlac, udbaša, komunist... Stjepan Mesić je sjedio u Beogradu do 5. prosinca 1991. i po njegovoj zapovijedi (izrečenoj ili zatajenoj!) razarala je tzv. JNA ne samo Vukovar, Dubrovnik, Zadar, Škabrnju, Slunj, Karlovac, Gospić, Osijek..., nego cijelu Hrvatsku, njeni okupirani dio i onaj dio, koji se je branio. Poznata su razaralaštva i ubijanja Hrvata po gradovima bombardiranjem iz Mesićevih aviona, granatiranja iz kopnenih i iz brodskih oruđa tzv. JNA. Što tek reći na milijune ubitačnih mina, koje je Mesićeva JNA i Miloševićevi četnici posijali po Hrvatskoj.

Taj zločinac, vrhovni komandant JNA Stjepan Mesić nije spriječio niti kaznio svoj generalštab JNA, kojemu je bio na čelu, niti ga je kasnije tužio u Den Haagu, ali je obtužio hrvatske generale i druge visoke častnike Hrvatske vojske, koji su se borili protiv zločinačke JNA na čelu sa zločincem Stjepanom Mesićem.

Zaljubljen u mjesto predsjednika predsjedništva Jugoslavije, s kojega ga je povukao Hrvatski predsjednik Dr. Franjo Tuđman, 5. prosinca 1991. udbaški zločinci Stjepan Mesić i Josip Manolić pokušavaju izvesti državni udar 1993. iz osвете radi gubitka predsjedništva Jugoslavije i radi toga, što je Tuđmanova hrabra Hrvatska vojska - Hrvatski dragovoljci i Hrvatski branitelji porazili Mesićevu JNA i Manolićevu Udbu.

To je bilo jasno hrvatskim biračima, pretežno vjernicima i Crkvi katoličkoj, kao pastiru Hrvatskog naroda, pa se postavlja najzagonetnije pitanje svih pitanja: Kako je i tko je izabrao toga zločinca, k tome ne samo ateista, nego i neprijatelja Crkve za predsjednika Republike Hrvatske?!

Ili smo (većina biračkog tijela u Hrvatskoj) naivni, glupi, višestranopokvareni ili (i) mazohisti. Pred objašnjenjem tog zločinačkog fenomena zastaje mozak.

Čim je došao na vlast Mesić razvojačuje 14 najviših hrvatskih častnika. Na to zlodjelo svi Hrvatski dragovoljci i aktivna Hrvatska vojska, sve političke stranke, Vjerska hijerarhija i sav Hrvatski narod ostaju pasivni, umjesto da su Mesića skinuli s vlasti i strpali ga u zatvor.

Taj isti zločinac Mesić sukreira Regiju Zapadni Balkan. To je najgori oblik Jugoslavije i nitko mu nije stao na put toga vrlo opasnog bezumlja.

Predsjednik RH Stjepan Mesić je ne samo svojim očima vidio tajkunsku rasporodaju Hrvatske, što je morao obvezno ne samo vidjeti, nego spriječiti.

Ali ponovio se je "Mesićev Vukovarski sindrom". Isto kao što se je Mesić radovao razaranju Vukovara poput Nerona u Rimu, tako se je Mesić radovao tajkunskoj rasporodaji Hrvatskih banaka, Hrvatskih produktivnih poduzeća, energetike INA-e, tvornice PLIVE, itd...itd...usw...etc...

Ali, sve su to vidjeli hrvatski birači, sve stranke i druge institucije (da ih ne nabrajam) i izabrali su zločinca Stjepana Mesića drugiput za predsjednika RH. Nešto je ipak trulo u zemlji Hrvatskoj i bolesno u narodu Hrvatskome. Za tu bolest moramo tražiti, naći i primjeniti djelotvorni lijek. Po Šegedinovom sudu: "Svi smo mi odgovorni" za Hrvatsku!

Ni na tome se nije stalo, svi u Hrvatskoj, svatko sa svojim djelićem prava, dozvolili su da Stjepan Mesić, dobije obnovljenu rezidenciju na zagrebačkome Pantovčaku, redovitu plaću i dva milijuna Eura godišnje podpore, da bi mogao vršiti

ulogu sekretara komunističkog antifašizma i obtuživati Hrvate kao fašiste, iako se znade da su Hrvati bili najveći antifašisti u Europi.

Umjesto, da Hrvatska sprovodi Europsku rezoluciju za lustraciju komunizma i kažnjavanju komunističkih zločinaca, što sprovodi čak Kambodža, Hrvatska njeguje komunizam partizanskoga i četničkog zločinačkog oblika i obnavlja spomenike zločinačkome komunizmu...

Sve su to zločinački sadržaji i pojave, koje vide Hrvatski dragovoljci i Hrvatski branitelji (njih oko 500.000), vide sve političke stranke u Hrvatskoj: 114 plus još toliko raznoimenih pravaških stranaka, vide to svi mediji u Hrvatskoj, vidi to i najbrojnija institucija u Hrvatskoj - Katolička crkva i dakako vide to stanje bijede i nestajanja Hrvatske i svi birači u Hrvatskoj i svi se ponašaju kao pijani svatovi: biraju u vlast komunista, lopove i čak istaknute četničke zločince.

Osobno nisam za ulazak Hrvatske u Europsku Uniju, jer u njoj Hrvatska postaje podanik tuđincima i daljnji slugan Balkaniji, zvanom Regija ili Region - četvrtoj Jugoslaviji sa sjedištem u Beogradu.

Ima tu i ipak mala "sreća u nesreći". Naime, može Europska Unija, štošta progledati kroz prste Hrvatskoj, *ali joj zasigurno ne će oprostiti nesprovedenje lustracije komunizma i nekažnjavanje komunističkih zločinaca.*

Na toj namjernoj pasivnosti Jadranke Kosor i Mladena Bajića pada most između Hrvatske i Europske Unije, što će biti još izrazitije, ako dođe na vlast komunistička partija SDP s mrziteljem Hrvata u domovini i napose u dijaspori crvenim drugom Zoranom Milanovićem.

* * *

G. Rudi Tomić postavlja pitanje "Hrvatskog plamena"

Osobno vjerujem više ljudima okupljenim u "Hrvatskom plamenu", nego ijednoj od ovih 114 plus 114 stranaka u Hrvatskoj. One ne valjaju već time, što ih ima 228, umjesto da su se udružile u najviše - ukupno 10 stranaka.

Tko ne može naći sebe sa svojim političkim programom za Hrvatsku u deset stranaka taj je anarhist, a anarhija znači bezvlade. 114 plus 114 razjedinjenih stranaka ili nazo-

vi stranaka je anarhija ili bezvlade. Upravo ta anarhija je plodan medij za rađanje i djelovanje lopova, koji su doveli Hrvatsku u dužničko robostvo, a Hrvatski narod na razinu bijede, na prosjački štap.

Uviđajući to zlo iz strankaške anarhije i jednako tako zlo u dvije najveće stranke HDZ-u i srbskokomunističkome SDP-u, pokazuje se kao jedina nada za Hrvatsku u "Hrvatskom plamenu".

Predvode ga ozbiljni, poštenu i stručni ljudi, nacionalno zdravi Hrvati i Hrvatice. Neću navoditi imena nego pobliže ukazati na njih.

Tu su častnici iz Hrvatskog domovinskog obranbenog rata, koji će okupiti oko 500.000 Hrvatskih branitelja i njihove obitelji, što je realni izgled za pobjedu na izborima.

Tu su Hrvatice od ugleda i zapaženih djela, koje će slijediti hrvatske majke i djevojke.

Tu su znanstvenici ne samo nacionalnog nego internacionalnog ranga, koji će povući za sobom znanstvenike i stručnjake, a upravo njih Hrvatska treba za svoju obnovu i razvoj.

Tu su hrvatski mediji poput Drago-
voljca i svi oni koji pošteno zastu-
paju Domovinski obranbeni rat i
sve njegove tekovine nastupima u
svima medijima (kad im to neki me-
diji omoguće?!).

Tu su poduzetnici, koji svojim ide-
jama, prijedlozima i nastupima dje-
luju na revitalizaciji hrvatskog gos-
podarstva kroz proizvodni i infas-
truktorni rad...

Napose valja istaknuti, da
"Hrvatski plamen" djeluje na obno-
vi svih uzajamnosti Domovine i Di-
jaspore, što je narušila srbokomu-
nistička SDP, a niti HDZ nije obno-
vio. Svjedoci smo da nam SDP us-
kraćuje glasovanje, a uspjelo mu je
otrezati pa i uskratiti Hrvatima iz
dijaspore Statistički upis u žitelje
Hrvatske.

"Hrvatski plamen" već sada radi na
ustrojstvu Hrvatske banke DD
(Domovine i Dijaspore).

Može se očekivati, da će
"Hrvatskom plamenu" pristupiti po-
šteni političari iz brojnih hrvatskih
stranaka i strančica, kojima je sta-
lo do obstanaka i napredka Hrvatske,
što nisu mogli ostvarivati kroz
svoje stranke. Takovih pojedinaca
poštenjaka ima u svima strankama.

Već sada se znade, da stručnjaci i
znanstvenici u "Hrvatskom plame-
nu" stvaraju izvodljive planove, ko-
jima će ne samo zaposliti sve Hrva-
tice i Hrvate, nego će trebati uvo-
ziti radnu snagu iz drugih država.

Retorika i terminologija uz Dan dr-
žavnosti Republike Hrvatske i ina-
če, često nije ispravna.

Gosp. Rudi Tomić kaže:

"Daj nam Bože razuma da se okupi-
mo oko ideje hrvatske državotvor-
nosti, koja je utemeljena na stolje-
tnim težnjama i žrtvama, a ne na
antifašističkim temeljima. Također
i proslava 20. obljetnice treba-
la bi glasiti: Obnova samostalne
Države Hrvatske, a NE uspostava
Države Hrvatske".

Mi Hrvati, ne ulazeći u države, ko-
je smo imali oko 500 godina prije
Isusa (vidi Weltgeschichte od
Gollo Mann-a), imali smo međunaro-
dno priznatu državu već za vladara
Branimira, koju je 879. potvrdio
papa Ivan VIII.

Od 925. godine do 1102. imamo mo-
ćnu državu Kraljevinu Hrvatsku. Od
1102. (Pacta Conventa) do 1918.
imamo državnu Uniju s Mađarima, s
kojima smo participirali u suvereni-
tetu.

Aleksandar I. Karađorđević

Od 1527. stupamo u savez s Austrijom, koji traje do 1918. U obadvojice Unije Hrvatska ima status države.

Tek 1918. tzv. Ujedinjenjem sa Srbima i Slovencima, Hrvatska gubi svoju državnost. Istaknuti akti protiv Hrvata kao naroda i hrvatske državnosti su Aleksandrov Vidovdanski ustav, ubojstvo hrvatskih zastupnika u Beogradu, Šestosiječanjska diktatura.

Ovi zločini protiv Hrvata i vezanje Aleksandrove velikosrbske Jugoslavije za fašizam i nacizam odvele su Dr. Antu Pavelića i brojne istaknute Hrvate u emigraciju s ciljem borbe protiv fašističke i svake Jugoslavije i za uzpostavu Nezavisne Države Hrvatske.

Uspostavom NDH, 10. travnja 1941. opet je obnovljena hrvatska državnost iako okrnjena, ali vezanjem za Sile osovine, ne svojom voljom, nego nemajući drugog izbora, neslavno je završila svoj opstanak 1945.

Kroz ZAVNOH su se neki hrvatski komunisti poput Andrije Hebranga i Vladimira Nazora borili za Hrvatsku državnost, ali ih je Titov diktatorski režim obadvojicu smaknuo.

Tek 1974. kao oblik popuštanja pred "Hrvatskim proljećem" od 1967-1971. izdaje Titova komunistička Jugoslavija Ustav prema kojem SRH postaje država s pravom odcjepljenja iz Jugoslavije.

To pravo nije poštivala Mesićeva Jugoslavija pa je za njegove vladavine u Beogradu, u drugoj polovici 1991. Mesićeva JNA oružano napala Hrvatsku s namjerom spriječiti je u uspostavi državnog suvereniteta.

Hrvatskim ustankom predvođenim od Dr. Franje Tuđmana, Hrvatski dragovoljci i Hrvatski branitelji porazili su Mesićevu JNA i petokolonašku srbsku gamad Milana Martića, Milana Babića i sive eminencije Milorada Pupovca, koji su ustali protiv suvereniteta države Hrvatske.

Zahvaljujući hrabroj i reklo bi se nadljudskoj borbi Hrvatskih dragovoljaca i Hrvatskih branitelja obnovljena je državnost Republike Hrvateka. Dakle, g. Rudi Tomić ima pravo: Nije uspostavljena, što bi značilo, da je Hrvatska tek počela kao država, nego je obnovljena hrvatska državnost.

Nije ovo jedina retorička zabuna ili "zabuna" u rječniku hrvatskih medija, političara, povjesničara pa i jezikoslovaca. Nerijetko čujemo za četničke oficire prelijepi hrvatski izraz: "četnički čas(t)nici". To je povrjeda hrvatske vojne časti i hrvatskog jezika. Naziv čas(t)nik vrijedi samo za Hrvatsku vojsku, a ne za srbske fašističke četnike, pa niti za druge vojske. Hrvatsko jezikoslovlje mora zadržati francuski izraz oficir za sve druge vojske, osim Hrvatske vojske, za koju iz poštovanja i zahvalnosti rabimo izraz Hrvatski čas(t)nik.

Ima još mnogo zabuna i pogrješaka u rječniku hrvatskih medija i poli-

tičara poput: "Ja sam jurista i ekonomista pa znadem cijeniti pare." Ili: U zemlju je ušlo mnogo više vozila, nego je iz zemlje izašlo. Ali, to bi trebala biti briga za jezikoslovce i za otorinolaringologe, jer brojnim "spikericama" HTV-a zastaje knedl u grlu, kad trebaju izgovoriti Hrvatska...

Ovih dana imali smo priliku čuti od jedne "spikerice HTV-a: "U Vukovaru se okupila cijela zemlja!"

Takvih "poslastica" u rječniku medija i političara naših suvremenika je nemali broj i o njima ne briga nitko pa niti jezikoslovci.

ŽITIJE TOMISLAVA DRAGUNA PO SV. SAVI ŠTRBCU (1)

Bronzani Pavelić uskoro u Zagrebu?

Jelena Jevremović,

"Glas javnosti", Beograd, utorak,
6. oktobar 2009.*

BEOGRAD - Spomenik Antu Paveliću biće postavljen u Zagrebu 26. decembra u 15 časova, najavio je juče predsednik ekstremne desničarske nevladine organizacije Hrvatski uljudbeni pokret (HUP) Tomislav Dragun.

On je ocenio da niko, pa ni Evropski sud za ljudska prava nema pravnu osnovu da ih u tome spreči. Da sve bude još grotesknije, čelnici HUP spremaju se na Ravnu goru da bi „od četnika stekli potrebna iskustva u vezi sa rehabilitacijom Draže Mihailovića i izgradnjom spomenika“.

Žarko Puhovski, profesor Zagrebačkog univerziteta, kaže za Glas javnosti da ga zabrinjava najava podizanja spomenika Paveliću u centru Zagreba jer je reč o čoveku koji je, kako kaže, najveći koljač u istoriji hrvatskog naroda!

- Ta inicijativa je potpuno pogrešna zato što je ustaški pokret Pavelića bio najgori režim u hrvatskoj istoriji. Najčudnije je to što ona dolazi od Hrvatskog uljudbenog pokreta. Uljudbeni u prevodu na srpski znači ljudski - kaže Puhovski.

Direktor srpskog Informaciono-dokumentarističkog centra Veritas Savo Štrbac smatra da se toj hrvatskoj ultradesničarskoj grupi previše poklanja pažnje u medijima.

- To je mala grupa hrvatskih ultranacionalista, da ne kažem ustaša. Oni baštine ustašku tradiciju, a njihovi ljubimci su Pavelić i Gotovina. Jedan je izvršio genocid nad Srbima, a drugi je etnički počistio Krajinu. Jedan je pokojni, a drugi je pred sudom. Oni se pozivaju na to što je Draži podignut spomenik u Srbiji, pa hoće i oni Paveliću u Zag-

rebu. To nam je zaostavština iz Titovog režima kada smo svi bili izjednačeni u zločinu u vidu bratstva i jedinstva, što je neuporedivo. Sumnjam da će u Hrvatskoj na javnoj površini biti podignut spomenik Paveliću, ali na privatnom posedu to niko ne može da spreči - zaključuje Štrbac.

ZA VRIJEME MESIĆEVOG REŽIMA, TJ. MANDATA (2000.-2011.) IZ HRVATSKE JE NESTALO 146.848 LJUDI!?

Branko Stojković, Bjelovar

Izumiru li Hrvati i Hrvatice ili bježe iz Hrvatske van?

Netko je kriv za ovakvo stanje i politiku. Jesmo li postali stvarno zemlja bez daljnje životne perspektive i rada. Državni zavod za statistiku predstavio je preliminarne rezultate popisa stanovništva. Prema Državnom zavodu za statistiku u Republici Hrvatskoj, u 2011. godini živi 4.290.612 stanovnika, što je 146.848 stanovnika manje u odnosu na 2001. godinu. No, ni Zagreb više nije „milijunski“ grad, jer sad u njemu živi 792.875 stanovnika. Iza Zagreba slijede gradovi po osipanju broja ljudi: Split, Rijeka, Osijek, Zadar i Velika Gorica.

U zadnjih deset godina u Hrvatskoj su nestala četiri grada veličine kao što je grad Bjelovar. Prijeti li Hrvatima i Hrvaticama da do kraja

21. stoljeća potpuno izumru? Za vrijeme Mesićevog režima, tj. mandata (2000-2010.) iz Hrvatske je nestalo 146.848 ljudi. Stjepan Mesić je za svog režimskog mandata, kao predsjednik Hrvatske, uništio hrvatski narod. Što je on više uništavao Hrvate i Hrvatice, imao je dobar i sve bolji ideal za politički uzlet. Još na kraju dva-ju predsjedničkih mandata, Mesić je nagrađen, da živi doživotno, u državnom dvorcu i to u trošku naroda.

Ima li ovo veze s težnjom hrvatskog naroda za samostalnošću?

Mesić i njemu slični, što su više uništavali Hrvate i Hrvatice, to s druge strane, će biti više mjesta na teritoriju Hrvatske, za EU kolonijaliste i strance. Za Mesića je zadatak izvršen: da Hrvatska u pravom smislu - nestane, ili bolje rečeno da je nema. Ovo su najpotresnija vremena za Hrvatski narod -

koji je bez posla, nezaposlen, bez ikakvih financijskih primanja i egzistencije.

Mesić je sve svoje ljude postavio na glavne pozicije, a Hrvatska će još dugo morati trpjeti taj instalirani režim. Nas je Mesićeva laž i ratno profiterstvo dotjeralo - na ovo što (sad) imamo - a nemamo ništa. Sedam godina nas je potkradao (bivši) premijer Ivo Sanader, i njegov organizirani klan.

Mesić je kriv za sve hrvatske branitelje koji su nestali s "hrvatskog lica" zemlje. I što su po zatvorima od Hrvatske pa sve do Haaga.

Njemu je bila važna „detuđmanizacija“ Hrvatske, a ne gospodarstvo i ekonomija. Taj njegov privatni rat i obračun, koji je vodio preko leđa i ovako osiromaše-

nog i bijednog naroda - koji je platio taj „fušarski“ inženjering. Mesić kad je htio zavlačio je svoju ruku u državnu kasu, te punio je džepove sebi i svojoj obitelji, prijateljima i znancima.

Opravdanje za takav poduhvat bio je lukavo smišljen čin: po onoj staroj poslovi i ključu - zavadi narod pa vladaj.

Ima li ovo stvarno veze sa Hrvatskom?

Pedantni statističari su izračunali da je Stjepan Mesić, za svojih mandata, u prosjeku, svakog dana dijelio jedno odlikovanje ili gradio neki komunistički i antifašistički spomenik, odnosno obilazio spomen groblja, polagao vijence i palio svijeće.

SELO HARVATI U GRČKOJ

✍ Odabrao: **Đivo Bašić**, Dubrovnik

....Trebalo je još razgledati kraljevske grobnice. Ogromne su to kamene zgrade pod zemljom, sagrađene kao košnice; u odličnoj izvedbi. Obiđosmo ih sve, pa i najljepšu od njih, koja se obično naziva 'Atrejeva riznica'. A onda, puni

udivljenja [zadivljenosti] krenusmo prema mikenskoj stanici. Putem smo svratili u selo Harvati. Nažalost danas nema tamo Hrvata, nego su Arnauti. ..." (Grga Novak, Na kiklopskim tragovima i u ljepoti antike, *Riječ*, god. XXVI, br. 48, (24. XII. 1930.), Zagreb, 1930, str. 66).

ISPRAVE MATEJA NINOSLAVA

✍ **Đivo Bašić**, Dubrovnik

Odgovor na srpski forum „Povelja Matjeje Ninoslava - pojavio se falsifikat“

(<http://forum.krstarica.com/showthread.php/410658-Povelja-Mat%C4%9Bje-Ninoslava-pojavio-se-falsifikat>)

Povlastice (povelje/isprave) Mateja Ninoslava

„Bosanski ban Matej Ninoslav izdaje Dubrovniku nedatiranu povlasticu, po svoj prilici iz razdoblja od

ožujka 1235, u kojoj se poziva na Kulinov privilegij, obnavlja ga ponešto drukčijim riječima ali i dopunjuje iznoseći konkretne uvjete. S etničkog je gledišta važno da Matej Ninoslav Dubrovčane naziva Vlasima, što znači da je u Dubrovniku tada još bila pretežna većina romanskog stanovništva. Stanovnika Bosne, koja je tada osim male prvobitne Bosne obuhvaćala još i Usoru, Soli i prvobitni dio Donjih Krajeva, naziva Srbinom, što je razumljivo, jer je ta Bosna i u takvim granicama bila etnički srpska zemlja, dok se na zapadu od nje, dakle

u današnjoj zapadnoj Bosni, prostirala Hrvatska sa čistim hrvatskim stanovništvom.

Nova konkretna odredba, koju ne nalazimo u povelji Kulina bana, traži da u slučaju spora zbog dugova vjerovnik Srbin-Bosanac tuži Vlaha -Dubrovčanina pred dubrovačkim knezom, a vjerovnik Vlah-Dubrovčanin dužnika Srbina-Bosanca pred banom. Zabranjuju se represalije. I druga je Ninoslavljeva isprava bez datuma, a izdana je u razdoblju između 1235. i 1240. Sastavljena je u duhu pređašnje, te osim ostalog ističe kako Dubrovčani nisu dužni plaćati nikakve desetine. U slučaju rata Dubrovnička sa Srbijom, ban će u Bosni štiti Dubrovčane, a ima pravo slobodnog pristupa u Dubrovnik.

Treća i četvrta povelja Mateja Ninoslava izdane u Dubrovniku su datirane, pa saznajemo da su nastale 1240. i 1249. Obje povelje su opširnije od dviju pređašnjih i vrlo su međusobno slične, ali i u njima se osjeća isti duh kao i u dvjema ranijim. I u onoj iz 1240. i u onoj iz 1249. se kaže da Dubrovčani nisu dužni u Bosni plaćati nikakve daće, te da će ban u slučaju dubrovačkog

rata sa Srbijom, u Bosni štiti Dubrovčane. U objema je ista klauzula, kao i u prvoj Ninoslavljevoj povelji, o rješavanju uzajamnih sporova pred dubrovačkim knezom odnosno pred bosanskim banom, **te se i ovdje Dubrovčanin naziva Vlahom a Bosanac Srbinom**". (Vinko Foretić, *Povijest Dubrovnika do 1808.*, I. dio, /*Od osnutka do 1526.*/, Nakladni zavod MH, Zagreb, 1980, str. 81-82).

„Prema ispravama bana Mateja Ninoslava, u kojima on [Vinko Foretić] 'naziva stanovnika svoje države Srbinom, a Dubrovčanina Vlahom, t.j. Romanom', **zaključuje da je 'srpski karakter Bosne u granicama tog vremena time jasno označen'**. Rasprava Vinka Foretića o smještaju Hrvata i Srba ne ograničava se na problem Crvene Hrvatske i narodnosne pripadnosti srednjovjekovne Bosne, dapače, narodnosne procese prati do kraja srednjovjekovlja, s mnoštvom korisnih podataka i poticajnih tumačenja, ali su upravo autorovo gledište o Crvenoj Hrvatskoj i, više od svega drugoga, **zaključak o srpskom etničkom karakteru prvobitne Bosne bili podvrgnuti polemičkim**

osporavanjima (T. Macan, *Metodološka različnost*, Dubrovnik XIII/1, Dubrovnik, 1970, pretiskano u knjizi *Povijesni prijepori*, Dubrovnik, 1992, 97-102; odgovor V. Foretića: *Još jednom o smještaju Hrvata i Srba u srednjem vijeku /Uz osvrt Trpimira Macana/*, Dubrovnik XIII/1, Dubrovnik, 1970, 96-102; odgovor T. Macana, *Nakon kvaka ključ /Uz odgovor Vinka Foretića na moj osvrt o njegovoj raspravi 'Smještaj Hrvata i Srba u srednjem vijeku s naročitim obzirom na Crvenu Hrvatsku'*, Dubrovnik, br. 1, 1970/, Dubrovnik XIII/2, Dubrovnik, 1970, 109-110).

...u tumačenju narodnosnog ustrojstva srednjovjekovne Bosne, navlastito izričaja u ispravama bana Mateja Ninoslava, **nije bio izražen autorov, inače veoma razvijeni, osjećaj kritičnosti prema izvorima.**

...na tom prostoru, zajedno s Porfirogenetovom 'zemljom Bosnom', od početka postoji prvobitna slavenska osnovica, odnosno pojas Sklavinijâ, koje ne moramo već u ranom srednjem vijeku, upravo od doseljenja, nužno uvrstiti ni u hrvatski ni u srpski narodnosni pros-

tor, kako je predlagao Vinko Foretić, i na koje tijekom srednjega vijeka u složenim mijenama tek djeluju hrvatska i srpska narodnosna i politička jezgra". (Tomislav Raukar, Povjesničar Vinko Foretić, u knjizi: Vinko Foretić, *Studije i rasprave iz hrvatske povijesti*, Književni krug Split - Matica hrvatska Dubrovnik, Split, 2001, str. 31-32).

„Prvi spomen Crvene Hrvatske javlja se u tzv. Ljetopisu popa Dukljanina. U toj latinskoj kronici, koja je nastala u Baru (Antibari)..., čudesnom se mješavinom sna i jave, slavenskih pričanja, romanskih nazora, rimsko-bizantskih tradicija, a pod dojmom crkvene borbe Bara i Dubrovnika, pa Rima i Bizanta, odmeta sneni film najvažnijeg sredovječnog isječka istočne Jadranske obale, Duklje, usredotočene okolo drevnog grada Skadra. ... **Crvena Hrvatska popa Dukljanina imade dakle realnu hrvatsku etničku podlogu. ...Srpsko ime dolazi u ove krajeve usporedo s političkom moći i sa širenjem pravoslavlja počev od početka 13. stoljeća**". (Milan Šufflay, *Crvena Hrvatska i Dubrovnik*, u knjizi: Dr. Milan pl. Šufflay, *Izabrani eseji*,

Svjedočanstvo Veljko Zgurić o stradanjima u Zagrebu:

Obožavani Holjevac bio je zločinac koji je mučio i batinao zarobljene Hrvate

I danas živim u sumnji da su ispod zemlje u Prečkom zatrpane žrtve u koje se pucalo svake noći

Dijana Kohut/VLM
gradsko vijeće HT

Omišljeni zagrebački građonačelnik Većeslav Holjevac, o kojemu su isplevani hvalospjevi i kojemu su njegovi sugrađani podigli spomenik kao zahvalu za sve dobro što je napravio za grad, obični je zločinac koji je mučio i tukao zarobljene sunarodnjake u Prečkom na livadi

Većeslav Holjevac bio je dugogodišnji zagrebački gradonačelnik

Čao je Zagrepčanin Veljko Zgurić, devedesetogodišnjak koji je, kaže, pretrpio sve muke Kršćinoga puta i ostao živ.

“U nemilesti pokovnika”

Te ratne 1945. godine proveo je, tvrdi, pet dana ležeći na vlažnoj livadi, bez hrane i vode, u nemilesti tadašnjeg partizanskoga pukovnika, Karlovičanina Većeslava Holjevca.

— Ljudi su bježali kada bi se on pojavio na livadi jer su znali što će im napraviti. Tukao je svakoga tko bi mu došao pod ruke. Bio je to najbahatiji čovjek kojega sam sreo, no nikada neću shvatiti kako nije optužen za zločine koje je počinio — dodao je Zgurić.

U prolazni vojni logor, odnosno na livadu ograđenu bodljikavom žicom u naselju Prečko, dospio je kao zarobljenik partizanske vojske s još četiri tisuće muškaraca, a bili su to mladi ljudi do 40 godina koje je partizanska vojska zarobila i iz Maribora te drugih gradova deportirala u Zagreb.

— Imao sam sreće što sam preživio. Moj brat iz Karlova, koji je rođni grad i gradonačelnik Holjevac, bio je ustaški zastavnik pa sam ja na poseban način tretiran. Samo zbog jezika batinao su me i Holjevac i njegovi poduznici i to redom imenima Štef, Jura i Franek — dodaje

Zagrepčanin Veljko Zgurić

ogorčeni devedesetogodišnjak.

Noću ka zarobljenici slušali pucnjeve iz automatskog oružja i rafale, no glave nisu smjeli podignuti jer bi odmah dobili po “gluaci”. Prisjeća se Zgurić. Ujutro bi pak primijetili da neki ljudi nedostaju.

Da napokon posvjedoči o svome iskustvu, potaknulo ga je nedavno otkrivanje masovnih grobnica diljem Hrvatske u koje su partizani poslali tisuće nevinih žrtava, a za koje još nitko nije odgovoran.

— I danas sumnjam da su pod zemljom u Prečkom zatrpane žrtve na koje je pucano svake noći u tih pet dana. Sve su vojske eliminirale svoje žrtve noću i sigurni sam da i ovaj prolazni

logor čija sam žrtva i sam, na žalost ima svoju grobnicu — kazao je Veljko Zgurić. Njegove nestoje započele su na Cvjetnom trgu, priča, kada ga je njemačka vojska mobilizirala i deportirala u očevidsku školu u Neusiedel am Seeu, zbog čega je kao partizanski zarobljenik završio u logoru u Prečkom.

Jeza od spomenika

— I danas kada prođem tim dijelom grada, sjetim se muke koju sam pretrpio u tih pet dana, a od spomenika postavljenog u tih tome slobodni ulvodi me jeza. Pa zar ni nakon toliko godina nitko ne može utraditi gdje su svi ti ljudi koji su noću samo nestajali — rasčaran u pravdu rekao je Veljko Zgurić.

U Zagrebu u Gradisku

“Nisam ja nikakav gospon, ja sam drug Holjevac”

Nakon pet dana roblje i izgladnjivanja muke ovoga zarobljenika nisu prestale, tvrdi, no zločinca Većeslava Holjevca, kako kaže Veljko Zgurić, nikada neće zaboraviti.

— Misi prisjetiti se divnjakova sveća: jednon je priliku vladinog gradonačelnika

ostavio s “gospon Holjevac” se znanju da ga treba nazvati drugom, nakon čega je slijedio batinarje i mučenje iz poruke: “Nisam ja nikakav gospon, ja sam za tebe drug Holjevac” — prijača se Zgurić.

iz Zagreba su zarobljenici iz prostora partizanske

vojske pješačili do Kutine, no Zgurićeva priča tu ne završava.

— Pokušao sam pobjeći, ali sam uhvaćen i prevezen u zatvor u Gradisku, gdje sam odležao godinu dana roblje — tvrdi te dodaje da nikada neće zaboraviti što koje je preživio u Prečkom.

Odabrao Đivo Bašić

prikazi i članci, I. dio, Nakladnik: Darko Sagrak, Zagreb, 1999, str. 28-29).

„U kratkom Predgovoru, u kojem Pop Dukljanin objašnjuje, kako je njegovo djelo nastalo, on veli, da su ga svećenici sjedišta dukljanske nadbiskupije i njegovi sugrađani u gradu Baru, stari i mladi, molili 'da prevedem s hrvatskoga jezika na latinski *Knjižicu o Gotima*, što se latinski zove *Sclavorum regnum*, u kojem su opisana sva djela i ratovi njihovi'. Dukljanin dodaje: 'čineći silu svojoj starosti, prinuđen bratskom ljubavi, nastojao sam udovoljiti vašoj tražnji'. Pravi naslov, koji je nosilo samo djelo, Pop Dukljanin prevodi na latinski riječima: *Sclavorum regnum*. Kako su u ono doba 'Talijani', a i dalmatinski Romani, nazivali Hrvate 'Sclavi', to je djelo u hrvatskom jeziku moralo imati naslov *Kraljevstvo Hrvata*. Naslov hrvatskoga djela nije mogao biti: 'Kraljevstvo Slavena', jer sami spis, kako vidimo iz teksta *Hrvatske kronike*, nije poznavao ime 'Slaveni' ni 'Srbi', nego samo 'Hrvati'. ...djelo *Kraljevstvo Hrvata* nije napisano u Bijeloj Hrvatskoj, nego u Crvenoj Hrvatskoj, i to u Duklji.

...Ivan Solmski u svom *Opisu hodočašća na sv. Grob*, g. 1444. veli za Dubrovnik: 'Bogata i jaka država Dubrovnik leži u Sclavoniji, jednoj pokrajini kraljevstva Hrvatske'.

...Rus P. A. Tolstoj 1698. godine ...u Perastu čuje prvi put za Srbe, koji se nedavno doseliše iz turskoga carstva u Boku Kotorsku (mletačku Albaniju). Tolstoj pođe u Risan, da traži te Srbe pravoslavne, svoje istovjernike, i nađe, da su se oni odijelom i običajima mnogo prilagodili starom hrvatskom pučanstvu, od kojih ih dijeli samo vjera". (Dominik Mandić, *Crvena Hrvatska u svjetlu povijesnih izvora*, 3. upotpunjeno izdanje, Ziral, Zajednica izdanja Ranjeni Labud, Chicago - Rim, 1973, str. 43, 45-46, 50, 311-312, 314-315).

„Pak taj isti, recimo i pop, ako po svojoj nadbiskupiji, ne bijaše po svojem gradu Dukljanin: po tom najbliže da je bio Baranin. ...A svakako više Vlasi bijahu ljudi u tom gradu, no Slovinci, kada nisu hajali za ono po Slovinsku, nego su željeli, i još molili, i stari i mladi, toga popa, da im po Latinsku napiše". (Eduard Peričić, *Sclavorum Regnum Grgura Barskog, Ljetopis Popa Du-*

kljanina, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991, str. 127).

„Crijević (Cerva), dubrovački historiograf, u rukopisu u Franjevačkoj biblioteci u Dubrovniku [*Metropolis ragusina*, sv. I, 1756.] piše: ...'Duklja bijaše metropolija Crvene Hrvatske u vrijeme Samuela [Samuila], cara bugarskoga [makedonskoga]“ (N. Z. Bjelovučić, *Crvena Hrvatska i Dubrovnik*, Matrica hrvatska, Zagreb, 1929, str. 17).

„Ban Matej Ninoslav bio je prisiljen da se odrekne 'hereze' [patarenstva; u Bosni neupotrebljavan naziv 'bogumilstvo'] i prijeđe na katoličanstvo. Papa je poslije toga uzeo Ninoslava i Bosnu pod svoju zaštitu, ako to nije išlo na štetu prava ugarskoga kralja, kako je izričito isticao. Otpor od strane Bosanaca bio je ipak tolik da je Andrija II. odlučio uskoro da upravu Bosne preda svome sinu Kolomanu (1235). Ali nije uspio ni taj pokušaj da se odstrane domaći vladari. **Višegodišnji naponi da se Bosna silom svlada dali su nepotpune rezultate.** ...Ni jačanje političkog utjecaja Ugarske u Bosni

poslije smrti bana Ninoslava (o. 1250) nije moglo popraviti njezin položaj. ...Takav je razvitak prilika u XIII. st. pomogao da poraste utjecaj feudalaca, a oslabi vlast vladara. To se opaža i kod izdavanja isprava i sklapanja ugovora: Kulin, a i Ninoslav na početku svoje vlade sklapaju sami ugovore s Dubrovnikom, ali na posljednje ugovore bana Ninoslava zaklinju se uz njega i njegovi 'boljari', od kojih se najglavniji i poimenično navode.

I u rješavanju važnijih porodičnih pitanja, koja su imala političko značenje, vladar je morao raditi u suglasnosti s vlastelom... Najaktivniji elemenat u privrednom životu [Bosne] bili su Dubrovčani, i to u prolazu ili više-manje stalno ondje nastanjeni. Oni su obično bili zakupnici carina pojedinih gradova, oni su bili vlasnici velikog broja rudarskih okana ('rupa'), uzimali pod zakup kovnice itd. Centralnu je vlast [gradova/mjesta] predstavljao knez, koga je postavljao vladar. Knez je mogao biti i stranac, npr. Dubrovčanin. ...Dubrovačka je vlada obično određivala jednog 'konzula' s dvojicom 'sudaca' od njezinih građana, koji bi se zatekli u mjes-

Lari Lučić: "Na Crngrobu" - 29.5.2011.

tu, da taj posao obave i podnesu izvještaj. Sporovi između Dubrovčana i Bosanaca išli su pred sud tužene stranke.

...U spominjanju oblasti među vladarevim naslovima ogleda se teritorijalno širenje bosanske feudalne države. **Kulin i Ninoslav nazivaju se samo 'ban bosanski'**, Stjepan Kotromanić je već 'ban svim zemljama bosanskim i Soli i Usori i Donjim Krajevima i Humskoj zemlji', a Tvrtko I. dodat će Podrinje, 'Srblje', Pomorje, Zapadne Strane, Dalmaciju i Hrvatsku. Od bana Mateja Ninoslava, a možda i prije, vladari Bosne pripadali su jednoj porodici, dinastiji Kotromanića". (Mihailo Dinić, *Bosanska feudalna država od XII. do XV. stoljeća*, u knjizi: *Historija naroda Jugoslavije*, sv. I, Školska knjiga, Zagreb, 1953, str. 569-571, 575-576,

588).„Iz Dubrovnika su trgovci polazili u manjim ili većim skupinama i prenosili robu na izdržljivim brdskim konjima ili mazgama, koje su iznajmljivali hercegovački stočari Vlasi. U ime pojedinih vlaških katuna ili skupine 'ponosnika' dolazio je u Dubrovnik njihov čovjek, koji se zvao 'primićur' ili 'kramar', i s dubrovačkim trgovcima sklapao ugovor o prijenosu robe. Ponosnici su bili ljudi primićura, koji je organizirao i vodio do određenog mjesta karavanu, preuzimao punu odgovornost, da robu čuva i po cijenu života brani i da nadoknadi štetu, koja bi nastala krivicom karavane". (Jorjo Tadić, *Dubrovnik od postanka do kraja XV. stoljeća*, Privreda od XIII. do XV. stoljeća, u knjizi: *Historija naroda Jugoslavije*, sv. I, Školska knjiga, Zagreb, 1953, str. 644).

UJEDINJENJE HRVATSKIH DRŽAVOTVORNIH SNAGA!

Mate Ćavar, Zagreb

Zdušno pozdravljamo zajedništvo hrvatskih državotvornih političkih organizacija, udruga i pojedinaca za predstojeće izbore.

Ako se i ovoga puta ne postigne zajedništvo, onda nam predstoji hrvatska tragedija srljanja u novu maglu. Hrvatski se narod sada ponovno nalazi pred velikim putem križanja. Kojim putem poći?

Pred nama su samo dvije opcije Slobodna Hrvatska Država ili unijaška regionalna vrlo upitna Europska Unija. Zato pozdravljamo put kojim su krenuli Bušić, Sačić i Thompson sa svima drugima kojima Slobodna Hrvatska Država leži u srcu, bez koje nema slobodne budućnosti hrvatskome narodu!

Zato svekolika podrška svima onima koji pristupe hrvatskom državotvornom ujedinjenju, ma kako ga zvali - pokretom ili savezom.

To poručujemo svima koji žele sretn put hrvatskoj narodnoj budućnosti. Učinimo Hrvatski Državni Sabor hrvatskim istinskim Sabrom, koji je hrvatsku državotvornu ideju održao kroz povijest sa onim svetim pozdravom Dr. Ante Starčevića "Bog i Hrvati!"

Nemojmo se sramiti svoje povijesne baštine, jer su se Hrvati još od 679. i ugovora s Papom Agatonom obvezali samo braniti u svojim povijesnim domovinskim okvirima. I to smo nastojali braniti uz pomoć Svetoga Petra što nam je tim ugovorom obećano. Obranili smo se samo na dijelu svoje povijesne do-

movine Hrvatske koje se u cijelosti nikada ne smijemo odreći.

Tko ne priznaje trojicu obnovitelja Države Hrvatske u novijoj povijesti - dr. Antu Starčevića, dr. Antu Pavelića i dr. Franju Tuđmana taj nije potpuni politički Hrvat. Nemojmo se sramiti svoje povijesti, daleke ili novije, jer Hrvati su samo branili svoje, a nisu bili ni fašisti ni nacisti, što su nam jugokomunisti nametnuli. Ujedinjenje državotvornih Hrvata je naš imperativ borbe kroz povijest za Slobodnu Hrvatsku Državu, koja bi trebala imati takvo ustavno ime. Ne zaboravimo i sve one pojedince koji

djeluju samo egoistično, karijeristički, za svoje osobne interese. Hrvatima je borba za Slobodnu Hrvatsku Državu bio glavni cilj kroz duga stoljeća!

Zato ne dozvolimo ulazak RH u ovakvu EU na ovakav ucjenjivački, ponižavajući način, gdje se gube temeljna prava suverenosti, bez kojih nema uvjeta opstojnosti hrvatskome narodu iz više razloga, koja su prepoznatljiva imalo upućenijim Hrvatima. Zato nema cijene Slobodnoj Hrvatskoj Državi.

Ujedinjenje državotvornih Hrvata nema alternative!

ŠEGEDIN d.o.o.
Hrvatske B. Zajednice b.b., p.p 1, 20260 Korčula
Tel/Fax: +385(0)20 711-010, Gsm:+385(0)91 513 6234
E-mail: info@marcopolofest.hr ,,, www.marcopolofest.hr
Žiro račun: 2330003 – 1100080261, Oib 62981033814

**DRAGI PRIJATEJI,
POZIVAMO VAS NA: XVI. MEĐUNARODNI
MARKO POLO FESTIVAL PISME, VINA I
OSTALIH DELICIJA - KORČULA OD
22. srpnja - 14. kolovoza 2011.**

**23. SRPNJA - POLUFINALNA VEČER "PISMA I
VINO" - U 21:30 SATI**

**24. SRPNJA - SUPERFINALNA VEČER
"MELODIJE MARKA POLA"**

**25. SRPNJA - KONCERT "KAD BI BIO BIJELO
DUGME", ALEN & TIFA U 21:30 SATI**

DOBRO NAM DOŠLI NA HRVATSKI JUG!

U GRAD MARKA POLA KORČULU!

Direktor Festivala: Ivan Šegedin

DRUGI DAN

Dubravka Vučković Perišin

Neznanom hrvatskom umniku

Ogledalo, ogledalce jedina ti istino moja
Na Zemlji pametnijeg ima li jošte soja

Um mi blistav no zvijezda Oriona
Glas silniji no sve trublje Jerihona

Misli mi više no Everest i Mon Blan
Slušajući sebe, opijam se i ja sam

Riječi moje dublje od Trokuta Bermuda
Jedino što ne znam gdje izgubih muda

Stvar to nije baš vrijedna dukata i zlata
Na Olimpu, Gradu glavnom u sviju Hrvata

Skromnost mi vrlina, a oholost strana
Vjerujte mi zaista, ja i nemam mana

Narcis što mi brat, nimalo baš nisam kriv
Sluganom ja bivam i bit ću dok sam živ

Dragutin Šafarić:
"Sutra je novi dan"

ONDA, ALI I SADA

Titovi pioniri i vojnici

Prof. Žarko Marić, Zagreb

Policajci na ulazu, čuvari sigurnosti po hodnicima i vratima, videokame-
re i fotoaparati su nategnuti. Na
obilježavanje stote obljetnice Hr-
vatskog novinarskog društva u isto-
imenom domu očekuje se dolazak i
visokih gostiju. Sjedala su popunje-
na, a ljevičarsku bratiju koja se
gura oko vrata predvodi Drago Pil-
sel.

Kosati i ispršeni, kao da je Zagreb
oslobodio, Igor Mandić zauzeo je
središnje mjesto u drugom redu.
Međutim govornici smještenoj sa
strane su bili puno bliži Milka Ba-
bović i Luka Mitrović, koji su sjedili
u trećem i petom redu.

"Poštovana gospodo i drugovi. Dob-
ro došli i Bog pomogao". Nisam
primjetio niti Fumića niti Pupovca,
ali je skup počeo baš s ovakvim po-
zdravom na koji bi imali pravo rea-
girati: Furio Radin, Nazif Memedi,

Šemso Tanković i drugi. Nema niti
sveprisutnog Milana Bandića. Na
njegovom najvećem šatoru na Trgu
bana Jelačića, velikim slovima piše
SRETNA NOVA GODINA, pa se
vjerojatno zabavio oko dopisivanja
otpale riječi BOŽIĆ.

Luka Bebić je svoje vrijeme za go-
vornicom potrošio hvaleći našu no-
vinarku svjetskog glasa Mariju Ju-
rić Zagorku.

Spuštajući se svakodnevno iz Sabo-
ra niz Tkalčičevu zanijala ga njezi-
na ambrela i šešir. Iznad Sabora je
samo Bog. Aludirajući na Tuđmano-
vo vrijeme, najavio je voditelj no-
vog govornika Ivu Josipovića koji
je opet, akcenat stavio na novinar-
ska pisanja neistina. Zaboljelo oko
srca Ivu kada je pročitao da s poz-
natim splitskim mafijašem kupuje
Splitsku željezaru. Kako se od toga
braniti pita se mnja, mnja Ivo. Nije
se najugodnije osjećao niti onda
kada je Božidar Novak u svom izla-
ganju zagazio u desno i rekao:

"Povodom sloma Hrvatskog proljeća 1971. godine hrvatski novinari su dobili 100 godina zatvora".

Revanširao se Božidar Ijevičarskim viđenjem da je za Supilovo živčano rastrojstvo kriva Europa koja nas je izdala u I. Svj. ratu. A zar i sam Supilo svojim neviđenjem nije kriv?

Kako je to Stjepan Radić (guske u maglu) gledao drugačije i ispravno, a ta Europa je za nas ista i u I. i u II. svj. Ratu, a nažalost i danas, pa opet imamo tako puno Supila, samo hoćemo li imati za njih toliko psihijatrijskih bolnica.

Također visoki gost, predsjednik HAZU, akademik Zvonko Kusić kao da se osjećao nekako usamljeno. Učinilo mi se da za jednim šankom vidim Milana Ivkošića i Tihomira Dujmovića, no to je bila samo iluzija.

"Mi smo pioniri i vojnici naroda", govorio je prije 100 godina prvi predsjednik HND-a Milan Grlović, a njegove riječi nam prenesoše titovi pioniri i vojnici u HND-u: dne 18. prosinca 2010.

ZLOČINSTVA ČETNIČKO-KOMUNISTIČKIH DRUŽBI U POUNJU

Dokazi, koji strahovito optužuju - Zvjerski pokolj Hrvata u nekoliko sela u Pounjskoj Hrvatskoj imena nevinih žrtava iz uništenog hrvatskog sela Krnjeuše (1. dio)

"Hrvatski narod", Zagreb, 27. kolovoza 1941.

Bihać, 24. kolovoza.

Zločini, koje su četničko - komunističke skupine počinile u pounjskoj Hrvatskoj u posljednje vrijeme upravo su jezoviti. Takove zločine može počinjati samo kriminalno odgojen i kriminalno raspoložen svijet.

O pojedinim zločinima izvršenim nad hrvatskim muslimanskim i katoličkim stanovništvom u ovom kraju Hrvatske već je u nekoliko navrata izvijestio "Hrvatski Narod". Sada su prikupljeni na licu mjesta brojni drugi podaci, naročito o zločinima izvršenim u selima **Vrtoču** i **Krnjeušu**.

Kada se preko Ripča, Lipe i Vrtoča krene u Bihać cilim putem vide se još uvijek teški tragovi zločinačkog mahnitanja četničko-komunističkih bandi u posljednja 3 tjedna.

Kod sela **Ripča** vidi se jedna skupina popaljenih kuća. Selo je može se reći potpuno uništeno, od nekih kuća preostali su samo zidovi, a kod nekih ni to. Izgorjele su do temelja. Sličan zločin izveli su četnici-komunisti u selu **Lipi**, koje je teško stradalo, a na jezovite primjere četničko-komunističkog krvološtva nailazi se u selu **Vrtočama**. Tu se odigrala borba između mjesnog hrvatskog stanovništva i četnika-komunista, koji su napali selo. Neoraženi hrvatski seljaci podlegli su. Gotovo su svi poubijani.

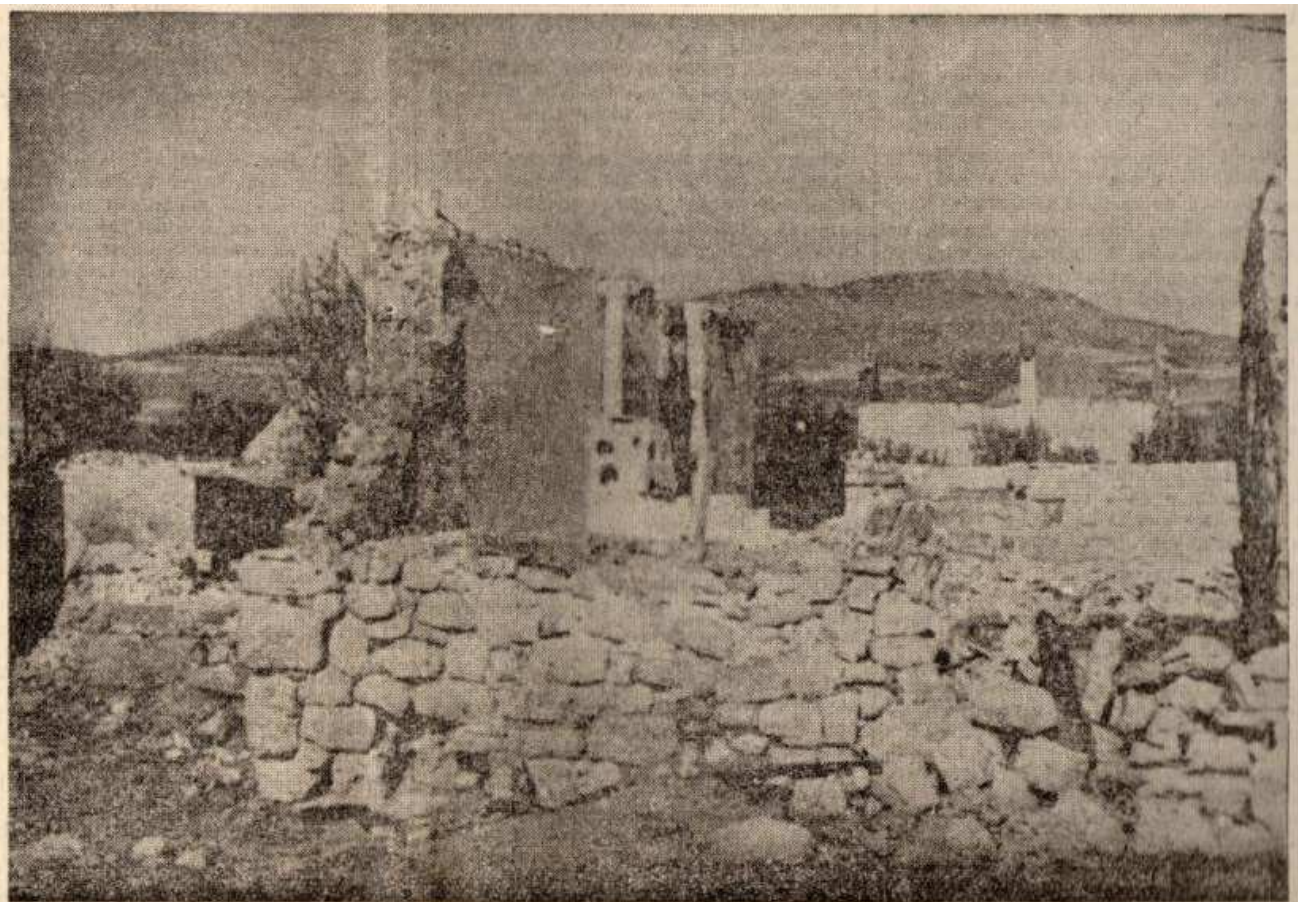
NA 3. KILOMETRU OD BOSANSKE DUBICE PREMA PRIEDORU, NADJENO JE MRTVO TIELO HRVATA-MUSLIMANA, KOME SU ZLIKOVCI ODRUBILI GLAVU. POGINULI JOS NIJE IDENTIFICIRAN

Vrtoče su bile malo selo. U svemu 6 katoličkih kuća i sa nekih 50 stanovnika. Kako je već javljeno, selo je potpuno uništeno, spaljeno i razoreno, a stanovnici poubijani. Umorena je ciela obitelj Josipa Matijevića, gostioničara, koja je brojila 9 članova. Nesretnom Matijeviću odrubili su četnici glavu i stavili je na kolac i nosili je naokolo, a truplo su bacili u oganj. Preostalo garište, kameni ostaci ovog hrvatskog naselja, potresno djeluju na svakoga, koji kroz njih protoci. Ali još užasnija zvjerstva i zločine izvršili su četnici u selu Krnjeuša, u kojemu je bilo 12 katoličkih kuća sa oko 80 stanovnika. Oni su u 9 sati ujutro sa svih strana upali u selo i potpuno ga opustošili. Hrvatski žitelji su gotovo svi poubijani, a sve kuće spaljene. Četnici su došli sa velikom crvenom zastavom! Nekoliko stanovnika Krnjeuše, koji su pukom srećom ostali na životu, iznose kako su podivljali če-

tnici-komunisti vriedjali Hrvatsku i Hitlera vičući, da će pod crvenom zastavom uskrsnuti Srbija, a Hrvatska da će nestati.

Nakon ovog pokolja u Krnjeuši odveli su četnici zlikovci jedan dio stanovnika Krnjeuše u obližnje selo Zelinovac, udaljeno oko 2 kilometra, i rekli im neka udju u kuće i ostale gospodarske zgrade, da im se ne će ništa dogoditi. Iste noći, dok je jedna grupa četnika komunista klala stoku i orgijala, druga grupa zapalila je sve kuće, njih oko 20 na broju, pa je najveći dio ovih hrvatskih zarobljenika, kojima se ne znaju imena, našao svoju smrt u plamenu i od četničkih pušaka.

Pod istim okolnostima zapaljeno je 15 kuća malog katoličkog sela Lastve. Kako su koju kuću opljačkali, četnici-komunisti odmah su je zapalili. Četničko-komunistička rulja hvatala je tokom puna dva dana Hrvate muškarce, žene i djecu. Neke

OD HRVATSKOG SELA KRNJEUSE OSTALO JE SAMO KAMENJE I PO KOJA STIENA OD KUĆA, KOJE SU
ZAPALILI I UNISTILI ČETNICI-KOMUNISTI...

su ubijali, strijeljajući ih, neke su žive bacali u bunare, a bunare zatim zatrpavali zemljom.

Provedenom iztragotn na licu mjesta u jezovito nastradalom selu Krnjeuša ustanovilo se da su hrvatski stanovnici bili najstrašnije mučeni i zlostavljani prije nego su ubijeni. Četničko - komunistički zločinci udarali su noževima i djecu.

Obćinskog načelnika u Krnjeuši **Ivana Matijevića**, starog 45 godina, rezali su po licu i odkidali mu prste i t. d. On je izdahnuo u najstrašnijim mukama. Iz njegove kuće zlostavljani su i ubijeni **žena Marija**, stara 45 godina, sinovi: **Karlo**, 20 godina star, **Nikola**, 15 godina star, i kćerke **Ana**, 18 godina, **Mara**, 8 godina, **Kata**, 6 godina stara. Najstrašnije su mučili **župnika Krešimira Barišića**, starog 33 godine. Njega su četnici-komunisti izvukli iz načelnikove kuće, noževima ga izrezali i izboli po licu i tijelu, odsjekli mu prste, nos, uši i iz-

boli oči, te ga polumrtva bacili u **zapaljenu crkvu**.

U kući porodice **Nikole Balena** ubijen je sam **Nikola** (52 godine star) i sin mu **Nikica** (18 godina), a za sudbina još **četvero djece** se ništa ne zna.

U kući **Ante Balena** ubijen je **Ante Balen**, 21 godina star.

U kući **Jure i Franje Balena** ubijena je majka **Marta**, 52 godine stara, sestra **Marija** (18 godina), Jurina žena **Ivka** (28 godina) i sinovi **Jure i Mile** (jedan 6, a drugi 7 godina star), zatim **Jozo**, 5 godina star, a 7 mjeseci staro dijete **Ivica** bačeno je živo u goruću kuću. Spomenuta braća Jure i Frane bili su odvedeni kao taoci. Kad su ih vodili na strijeljanje, uspjelo im je osloboditi se, ubivši jednog od pratioca, dok je drugi, neki **Jovo Vucković Lazin** pobjegao. Naoružani puškom od ubijenog četnika oni su nakon lutanja od dva dana i dvije noći do-

šli o selo Ripač, gdje su na oružničkoj postaji ispričali, što se odigralo.

U kući **Ivana Balena** ubijen je **Dane Balen** star 27 godina, žena mu **Ruža**, 28 godina, sin **Petar**, 4 godine star, i sin **Ilija**, dijete od jedne godine. Zatim su ubijene Ivanova žena **Joka**, 25 godina, kći **Kata** od 13 godina, **Milka** od 8 godina, **Mara** od 5 godina i sin **Drago** od dvije godine. Ubijena je i Tomina žena **Anka**, stara 19 godina.

U kući **Petra Došena** ubijen je **Petar**, a obitelj mu se spasila bijegom u šumu.

U kući **Jure Došena** ubijen je trogodišnji sin **Ante**, a on sam i njegova žena **Marija** boreći se uspjeli su pobjeći u **Risovac**.

U kući **Jose Ivanića** poginuo je sam **Joso** (50 godina). Sin mu **Mile** (22 godine), žena **Anica** i troje djece, kad se kuća palila, pobjegli su i sa-

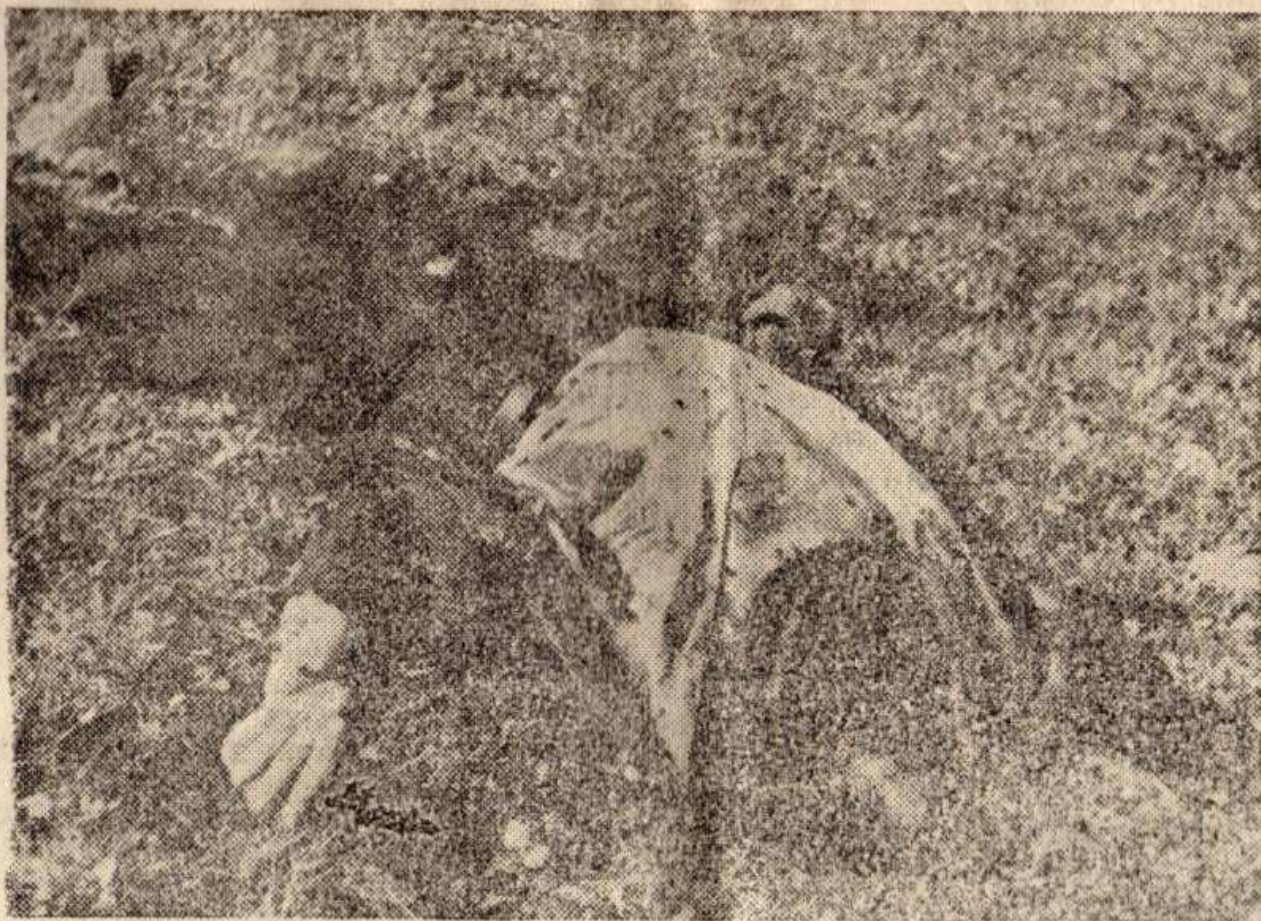
krili se u žito, gdje su živi dočekali **dolazak hrvatskog domobranstva**.

U kući **Ivice** i **Ante Javora** ubijen je **Ivica** (51 godina). **Ante**, 40 godina star, žena i kćerka **Ante Javora** spasili su se bijegom u šumu. Za dvoje djece **Antine** za sina **Iliju** (15 godina) i kćerku **Milu** 13 godina staru ne zna se, gdje su.

U kući **Mile Matijevića** poginuo je sam **Mile**, star 40 godina. Iza nje ga je ostala žena sa devetero djece. U kući **Ive Javora** ubijen je **Ivo Javor** (50 godina), sin mu **Ivan** (17 godina), a žena i petero ženske djece spasili su se sakrivš se o žito.

U kući **Ivana Iveze** ubijen je **Ivan** (50 godina star) a žena **Bojana** i sin **Milan** (12 godina star) spasili su se iz zapaljene kuće pobjegavši u žito.

U kući **Dane Matijevića** poginuo je sam **Dane** (50 godina star), sinovi **Ivo** (27 godina) i **Ilija** (17 godina). Za tri kćerke (19, 14 i 7 godina) ne

JEZOVIT NALAZ UZ CESTU (NA 7. KILOMETRU OD BOSANSKE DUBICE
PREMA PRIJEDORU); NA SLICI SE VIDI MRTVO TIJELO HRVATA MUSLI-
MANA SALKA MIM E Š A, KOME SU ČETNICI-KOMUNISTI ODREZALI
GLAVU

zna se. Žena Ana pobjegla je o šumu.

Iz kuće **Petra Iveze** odveden je **Petar** (37 godina star). Za njegovu se sudbinu ne zna, kao ni za sudbinu kćerke **Anke**, (16 godina), dok je žena sa šestero neobskrbljene djece bila odvedena od četnika, ali joj je nekim čudom uspjelo pobjeći.

Iz kuće **Ante Jurjevića** poginuo je **Ante**, 80 godina star, sin **Mate**, 40 godina star, **Petar**, 35 godina star, Antin sin **Marko**, 15 godina star i kćerka **Dragica**, 10 godina stara. Ostalo je na životu četvero Markove neobskrbljene djece. Petrova žena **Ana** ranjena je puščanim tanetom u nogu, te četvero djece.

Iz kuće **Marka Iveze** ubijen je sam **Marko**, 30 godina star. Iza njega je ostala žena sa petero djece, od kojih je najstarije 7 godina.

Iz kuće **Ilije Skendera** ubijen je **Ilija** 33 godine star, majka mu **Ma-**

rija, 50 godina stara, brat **Nikola**, 21 godinu star, i sin **Dane**, 15 godina star. Ostala je žena sa petero djece (najstarije 12 godina).

Iz kuće **Petra Pavičića** ubijen je **Petar**, 31 godinu star i majka **Marija**, stara preko 50 godina. Ostala je žena sa četvero djece, najstarije od njih 13 godina. Iz kuće **Bože Kneževića** ubijen je 15 godišnji sin.

Iz kuće **Petra Katalinića** ubijen je **Petar**. Iza sebe je ostavio majku **Katu** i ženu **Iku** sa šestero djece, od kojih je najstarije 12 godina.

Iz zadruga **Matijević** ubijen je **Jure**, 34 godine star, Jurin otac **Ilija**, 50 godina star, majka **Ana**, 50 godina, žena **Ruža**, 36 godina, sin **Mile**, 16 godina, **Dane**, 12 godina, kćerka **Mara**, 5 godina, **Anka**, 4 godine i **Manda**, 5 mjeseci stara. Ostala su na životu samo dva dječaka i to **Jakob** (14 godina) i **Joso** (11 godina), te **Nikolina** žena sa četvero djece, najstarije 6 godina.

JEDNA SKUPINA SRBSKIH ČETNIKA-KOMUNISTA, KOJA JE POHVATANA U HERCEGOVINI, SNIMLJENA NA CESTI KOD JASENOVCA ZA VRIEME ODPREMANJA U KAŽNJENIČKI LOGOR — VEĆ SAMA ZLIKOVAČKA LICA ODKRIVAJU NA KAKVA SU SVE ZLOČINSTVA SPREMNI OVAKVI TIPOVI ..

Iz kuće **Dane Skendera** ubijen je sam **Dane**, sin mu **Nikola** (18 godina) i **Ivan**, 14 godina. Ostala je smo žena.

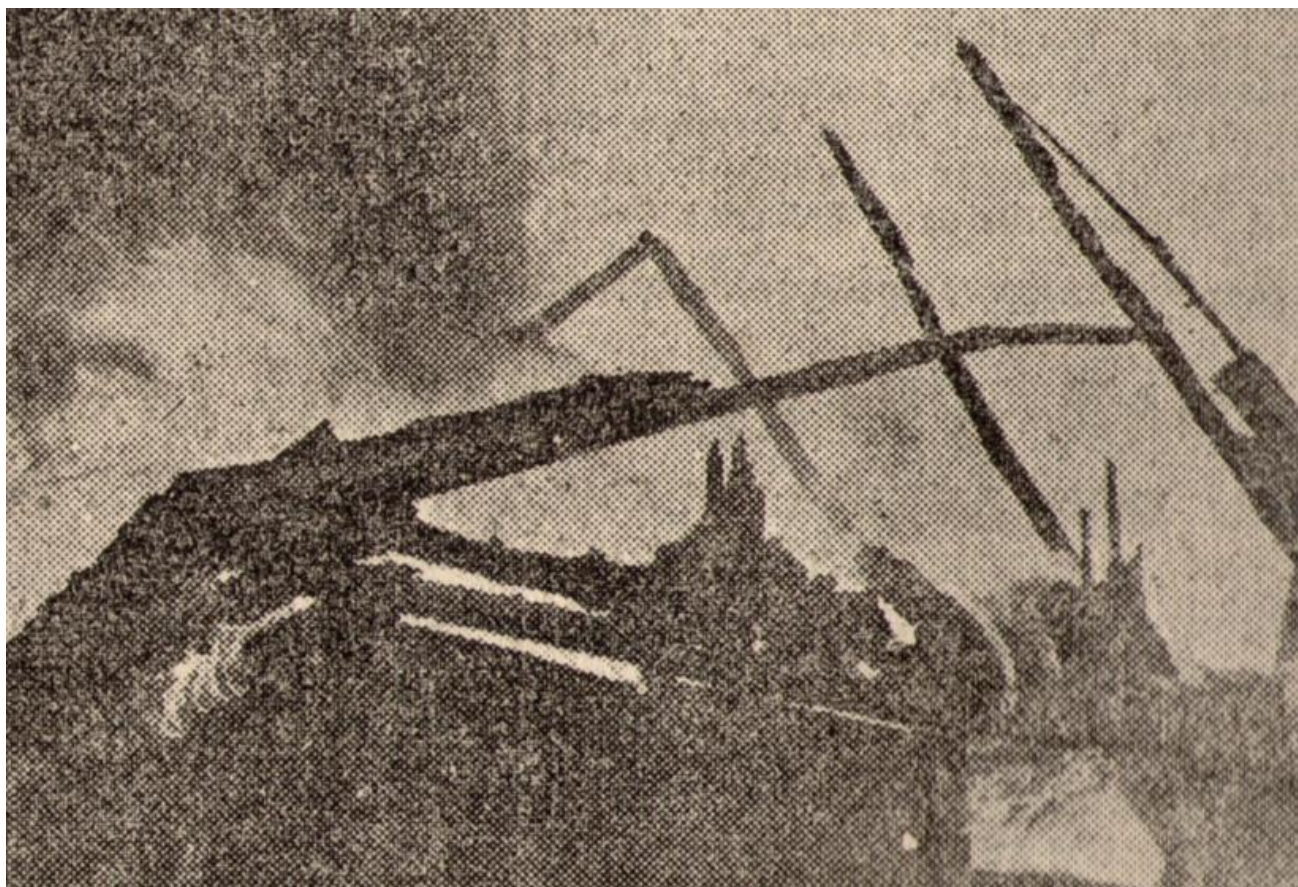
Iz kuće **Mile Balena**, sada na radu u Njemačkoj, ubijen je brat **Ante**, 21 godinu star. Ostala je žena **Jeka** sa djetetom od 2 godine.

Iz zadruga **Došen** ubijen je **Petar**, 31 godinu star. Ostalo je troje djece sa majkom. Iz iste zadruga ubijen je **dvogodišnji Jurin sin**. Zatim je ustanovljeno da su četnici — komunisti odveli **Ivicu Jurjevića**, 31-godinu starog i strijeljali ga. Ostala je žena sa četvero djece, najstarije 7 godina.

Ilija Jurjević iz Lastve, občina Krnjeuša, koji je ostao na životu, izjavljuje, da su mu četnici — komunisti bacili u bunar **unuka Dragutina**, starog jednu godinu. Njega samog su teško ranili u nogu, ali mu je onako ranjenom ipak uspjelo pobjeći.

Iz kuće **Mile Jurjevića** ubijen mu je sin **Dane**, star 31 godinu. Zatim su ubijeni: **Stjepan Balen**, 87 godina star, njegov sin **Ante**, 50 godina star, žena **Antina**, 53 godine stara, sin **Antin Josip**, 19 godina star.

Iz kuće pok. **Ive Balena** ubijeni su: sinovi **Mato**, 32 godine star, **Ante**, 27 godina star, žena **Matina Manda**, 25 godina stara, sin **Ivan**, 3 godine star, dok se za ženu **Antinu Mariju** i dijete **Matiju** do danas ništa ne zna. Isto tako se ne zna za sudbino žene **Mirka Balena Jeka** i njezino troje djece. Nadalje su ubijeni **Dane Matijević**, sin pok. **Filipa**, star 24 godine. Na životu je ostala žena **Jeka** sa četvero djece. Osim toga izgubila je život **Marija Jurjević**, udova pok. **Jakova**, stara 52 godine, **Marko Jurjević**, sin pok. **Jure**, kolar, star 65 godina, odveden je od četnika i ne zna se za njegovu sudbinu. Dalje su poginuli: **Ivan Skender**, star 70 godina,

CETNICKO-KOMUNISTIČKI ZLIKOVCI NAPALI SU I ZAPALILI HRVATSKO SELO KRUSKOVAC, KOJE LEZI UZ CESTU IZMEDJU BOSANSKE DUBICE I PRIJEDORA. NA SLICI SE VIDI HARANJE VATRENOG ELEMENTA U KRUSKOVCU, PODMETNUTOG OD ZLIKOVACA

i žena mu **Kata**, te sin **Mile**, 20 godina star. Četvero djece je odvedeno i ne zna se za njihovu sudbina. Krvožedni četnici-komunisti ubili su također **Juru Maatijevića**, sina pok. Ivana, starog 45 godina i sina mu **Božu**, 18 godina starog. Za sudbinu kćerke **Milke**, stare 7 godina ne zna se. Ostala je na životu Juria žena **Kata** sa petero djece.

Nadalje je srpska četničko-komunistička rulja umorila ženu **Nikole Ivezića Mandu**, 47 godina staru, kćerku **Jelku**, 16 godina, kćerku **Katu**, 13 godina, kćerku **Dragicu**, 8 godina, i sina **Danu**, 6 godina starog. Ostala su na životu samo dva sina. Ubijen je također i **Ilija Ivezić**, brat spomenutog **Nikole**. Ostala je na životu njegova žena **Zlata** sa troje djece.

U svom krvavom orgijanju četničko-komunistička banda ubila je **Ivana Dudeka**, 60 godina starog, trgovca te njegovog zeta **Alfreda Eberta**, Niemca, 26 godina starog, upravi-

telja šumskog poduzeća "Grmeč" d. d. Žene su im spašene i sada su u Bihaću.

Na jugozapadnoj strani sela **Krnjeuše** našli su naši domobranici lješinu čovjeka na pola zakopanog u zemlji. Osim toga poginuli su pričuvni poručnik i zapovjednik posade u **Krnjeušii** te 16-torica članova posade. Za sudbinu drugih se ne zna. Oružnička postaja u **Krnjeušu** imala je osim zapovjednika još pet oružnika. Sigurno je, da su svi osim jednog, koji se spasio, i sad se nalazi u Petrovcu, poubijani. Oružnički zapovjednik i jedan oružnik na polju živi su sasječeni sje-kirom. Jednog oružnika muslimana, koji je bio ranjen, bacili su banditi živog u oganj.

Naši domobranici, kada su došli nakon tog strašnog pokolja o **Krnjeušu**, našli su nekoliko lješina, koje nitko nije mogao prepoznati, a među ostalim i glavicu jednog nepoznatog djeteta.

Ovi jezoviti podatci o haranju podivljalih četničko-komunističkih bandi, neljudskih osebina, prikupljeni na mjestu strašne tragedije, koja je zadesila nevedeno hrvatsko stanovništvo, ne samo da su do skrajnosti potresni, nego i jedan dokaz više **KAKO JE U INTERESU SVEGA KULTURNOG ČOVJEČANSTVA, U INTERESU MIRA I REDA U EUROPI, DA SE UNIŠTI ZLIKOVNIČKA ČETNIČKA ORGANIZACIJA I DA SE SVIM POTREBNIM SREDSTVIMA ONEMOGUĆI, DA SE U OVOM DIELU EUROPE ZBIJAJU OVAKVA ZVJERSTVA U BUDUĆE.**

Ali mi Hrvati imademo u tim jezovitim primjerima još jedan strašan dokaz, kako je najhimbenije bilo "BRATSTVO", o kome se govorilo

iz Beograda i kojim su se upravo napadno razmetali četničko-boljševički ideolozi kova KOKANOVIĆA, ČUBRILOVIĆA i njima sličnih.

Nevine hrvatske žrtve u spomenutim selima obavija najdublja sućut svega hrvatskoga naroda. Za njihove na životu ostale mile i drage pobrinut će se hrvatska država. Ona će se ujedno pobrinuti, ona se već pobrinula, da se ne budu više ponavljali ovakvi primjeri najstrašnijeg barbarstva onih, koji se posljednji puta **pod crvenom zastavom** razmeću zločinstvima u svoj svojoj duševnoj golotinji i nemoralnoj razvratnosti u posebnoj mržnji na sve što je hrvatsko.

"LISINSKI": PRVI HRVATSKI IGRANI SLIKOPIS (5)

SVEČANI KONCERT SKLADBI VATROSLAVA LISINSKOG (1)

"Hrvatski krugoval", Zagreb, br. 31 - 1. kolovoza 1943.

Suvremem kulturni Zagreb stoji pred velikim glasbenim događajem. Zagrebačka Filharmonija priređuje u hrvatskom Državnom kazalištu svečani koncert skladbi Vatroslava Lisinskoga. Na ovaj koncert dolaze uz brojnu publiku i mnogi ugledni kulturni javni radnici suvremenog Zagreba. Prije samog početka koncerta stupa pred orkestar jedan predavač, koji govori o životu i radu Lisinskoga.

Taj njegov govor odvija se u slici.

God. 1841. živi u Zagrebu Vatroslav Lisinski kao besplatni vježbenik u jednom državnom uredu. On živi biednim životom siromaška. Stanuje u jednoj podkrovnici Gornjega gruda. U svoje slobodno vrieme Li-

sinski se bavi glasbom. On je veoma nadaren, ali za javnost nije još ništa skladao. U Zagrebu se priprema velika narodna svečanost prigodom dolaska preporoditelja Ljudevita Gaja. Prijatelj Lisinskoga Albert Štriga nagovara ga da on za tu zgodu sklada jednu budnicu za koju je rieči napisao Dimitrije Demeter. Lisinski se trgne iz svoje povučenosti i sklada svoju prvu pjesmu. Ta pjesma zove se "Prosto zrakom ptica leti".

Hrvatska mladež oduševljeno pjeva ulicama grada ovu prvu hrvatsku budnicu.

Pod utjecajem Štrige Lisinski se sav posvećuje glasbi. U narodnom zanosu svog vremena daje se Lisinski na veliki posao:

On sklada prvu hrvatsku operu "Ljubav i zloba". Sav kulturni i narodni Zagreb oduševljeno prihvaća taj rad. Mladež podpomaže Lisinskoga, svi sudjeluju u tom radu sa-

»LISINSKI«

Proizvodnja: DRŽAVNI SLIKOPISNI ZAVOD »HRVATSKI SLIKOPIS«

Vodstvo proizvodnje: BRANKO MARJANOVIĆ

Rukopis: MILAN KATIĆ

Knjižna snimanja: MILETIĆ — KATIĆ — MARJANOVIĆ

Redatelj: OKTAVIJAN PL. MILETIĆ

Kamera: MILETIĆ i H. ZEITLINGER

Glasbena obradba po motivima Lisinskoga: BORIS PAPANDOPULO

Scenografija: VLADIMIR ŽEDRINSKI

Unutarnje gradnje: Arh. MARIJAN KOPAJTIĆ

Koreografija: ANA ROJE i OSKAR HARMOŠ

U izvedbi sudjeluju: ZAGREBAČKA FILHARMONIJA I KAZALIŠNI ZBOR POD RAVNANJEM LOVRE MATAČIĆA

GLAVNE ULOGE:

Vatroslav Lisinski	BRANKO ŠPOLJAR
Hedviga Banova, zaručnica Lisinskoga	LIDIJA DOMINKOVIĆ
Sidonija grofica Rubido	SREBRENKA JURINAC
Albert Štriga	VELJKO MARIČIĆ
Predsjednik Glasbenog zavoda	HINKO NUČIĆ
Član ravnateljstva	JANKO RAKUŠA
Opat Ivan Krizmanić	TOŠO LESIĆ
Govornik	TOMISLAV TANHOFER

U ostalim ulogama sudjeluju: Bogumila Vilhar, Gjorgje Vaić, August Cilić, Martin Matošević, Mihajlo Marković, Rudolf Opolski, Gjurgjica Dević, A. Župan, Josip Pukšec, Dragutin Krelius, J. Martinčević i dr. U izvedbi sudjeluje i baletni zbor, te grupe seljaka iz okolice Marije Bistrice.

mo da što ljepše pripreme predstavu prve hrvatske opere. Tik pred danom premiere nastupaju tragični događaji.

Došao je dan 9. srpnja 1845., kad je na Markovom trgu prolivena krv hrvatske napredne mladeži. Nastupa teško razdoblje ali nakon nekog vremena hrvatska narodna svijest se opet diže i konačno dolazi do izvedbe prve hrvatske opere "Ljubav i zloba".

Bio je to pravi trijumf hrvatske misli i hrvatske glasbe. Grofica Sidonija Rubido pjevala je glavnu žensku ulogu, a Albert Štriga glavnu mušku.

Nakon velikih uspjeha premiere Lisinski opet zapada u nevolju i oboli. Da ne bi sasvim propao, prima ga opat Krizmanić, župnik u Mariji Bistrici na svoj dvor, gdje se Lisinski duševno i tjelesno oporavlja. U Mariji Bistrici Lisinski doživljava veliki preokret u svom glasbenom shvaćanju, slušajući kako seljaci pjevaju hrvatske pjesme, on po prvi puta osjeti bit hrvatske narodne glasbe. Tu on odlučuje da će od sada skladati samo u tom duhu.

Lisinski se oporavio. Štriga mu je isposlovao kod zagrebačkih domorodaca podporu za glasbeno učenje u Pragu. I sam ban Jelačić podupire Lisinskoga i njegova nastojanja. Lisinski odlazi u Prag, ali tamo nije mogao biti primljen u Konzervatorij, jer je već bio navršio 28. godinu života. Lisinski uči u Pragu privatno i mnogo radi na usavršavanju svoje glasbene umjetnosti.

Međutim je Štriga nabavio libretto za drugu hrvatsku operu kojeg je također napisao Demeter. Lisinski u Pragu sklada svoju drugu operu "Porin".

Vraća se u Zagreb i tu dobiva mjesto "bezplatnog nadziratelja" na Glasbenom zavodu. Neprijatelji Lisinskoga i neprijatelji podizanja hrvatske narodne svijesti ne daju mu napried. Lisinski u Zagrebu dovršava svoju operu "Porin". Da bi imao od čega živjeti podučava glasbu i pjevanje.

Jedina njegova životna radost mu je zaručnica Hedviga Banova. Ona mu u njegov tužni život unosi tračak svjetla.

Prigodom dolazka mladog kralja u Zagreb sprema se velika svečanost na kojoj hrvatski domorodci žele prikazati visoki stupanj hrvatske kulture. Na svečanoj predstavi u kazalištu ima se prikazivati opera "Ljubav i zloba". Lisinski sklada posebnu skladbu, svečanu ouverturu u D-duru. Lisinski sakuplja veliki pjevački zbor muške i ženske mladeži, koji će pjevati himne. On svim silama radi, da pred uglednim slušateljstvom što ljepše prikaže hrvatsku glasbenu kulturu. Međutim u zadnjem trenutku donesena je druga odluka: sve skladbe Lisinskoga biva ju skinute s rasporeda, a sam Lisinski dobiva odkaz u Glasbenom zavodu.

Neprijateljima hrvatstva nije bilo po volji, da se hrvatska kultura ovako sjajno manifestira. Lisinski do-

življava slom. Zaklinje se, da više nikada ne će skladati! I svoju zakletvu do konca života drži. Lisinski je konačno podlegao.

Vraća se opet kao mali namještenik u ured i životari još neko vrieme sve teže i teže bolestan. Zaboravljen je od svih, osamljen i neshvaćen od svoje sredine. Jedina mu je utjeha njegova dobra i draga Hedviga Banova. Nije doživio da vidi svog Porina na pozornici Hrvatskog kazališta. U najvećoj biedi Lisinski umire.

Predavanje prije koncerta u Hrvatskom državnom kazalištu je završeno i počinje izvedba skladbi Lisinskoga i to njegovom predigrom operi "Porin". Orkestar Zagrebačke Filharmonije izvodi cijelu predigru opere "Porin" i time slikopis završava.

PREBIRANJE PO FILMOVIMA HRVATSKOG SLIKOPISA (5)

 Enes Midžić, Zagreb

Filmovi NDH u hrvatskim arhivima

Filmovi Hrvatskog slikopisa (Croatia film) su **praktički u cijelosti sačuvani**. Oni su u drugoj Jugoslaviji¹⁶ bili pod embargom i policijskom paskom, te nisu bili javno dostupni, a među njima i benigni cjelovečernji film *Lisinski* (O. Miletić, 1944.). Njih su samo rijetki mogli (i usudili se) gledati i proučavati izvan strogo kontroliranog političkog ili policijskog konteksta. Policija je filmove, pohranjene i čuvane u bunkeru Dubrava filma, preuzimala od 1958. do 1962., a Državni sekretarijat unutrašnju poslova NR Hrvatske (DSUP) posu-

dio 1962. godine Muzeju revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije i Filmskim novostima u Beogradu.

Ono što pak njima nije trebalo, zanemarujući dogovor o povratu, predali su 1965. godine Saveznom sekretarijatu unutrašnjih poslova FNR Jugoslavije (SSUP). Te filmove Služba državne bezbednosti SSUP-a predaje 1967. Jugoslovenskoj kinoteci i **od tada Hrvatska ne može doći do svog filmskog arhivskog materijala** (a to je samo dio od ukupnog potraživanja).¹⁷

Kada je nedavno u izravnoj reakciji na jedan moj članak spomenuto da je to filmsko gradivo "ratni plijen u vlasništvu Jugoslovenske kinoteke" (!?) upustio sam se u oštru polemiku sa zastupnicima te teze.¹⁸

¹⁶ - DFJ, FNRJ, SFRJ.

¹⁷ - Enes Midžić, O Šibenskoj luci, ratnom plijenu u limenkama i uništavanju hrvatske filmske građe.

¹⁸ - Ibid.

Doduše nisam tada znao da je tu tvrdnju još 2002. izrekao čelnik Jugoslavenske kinoteke Radoslav Zelenović na skupu *Što nakon Kinoteke bivše Jugoslavije?, koji su u Novinarskom domu u Zagrebu organizirali*

Institut Otvoreno društvo Hrvatska, Filmski centar Zagreb i Hrvatski filmski savez.¹⁹ Tada nije bilo značajnijih reakcija stručne i kulturne javnosti, kako iz filma, povijesti ili politike, a tvrdnja nije opovrgnuta. Sve se utopilo u problemu općeg povrata građe u sklopu sukcesije SFR Jugoslavije. Do danas bez većih pomaka.

Hrvatska kinoteka utemeljena je 1979. godine bez i jednog metra filmskog gradiva. Uz povrat dijela filmskog gradiva 1904. do 1940. te 1945. do 1954., te filmova Škole narodnog zdravlja 1927. do 1960., skupilo se i nešto izvornih sačuvanih filmskih materijala NDH, koji su na razne načine u izvorniku ili kopiji došli u Hrvatsku kinoteku. Uz Maksimilijana Paspu, koji je poklonio svoje

amaterske filmove, Oktavijan Miletić je darovao 16 mm kopiju svog filma *Barok u Hrvatskoj* (1942.). To su počeci rada Hrvatske kinoteke.

"Lisinski" (O. Miletić, 1944.)

Značajan je "slučajni" nalaz kopije filma *Lisinski*, koji nije bio nimalo slučajan, kako se to već godinama piše. Slučajnost je postojanje još jedne nitratne pozitivske kopije filma koju policija nije zaplijenila **20. lipnja 1958.** (a ni kasnije). Za tu je kopiju znala montažerka u Jadran filmu gospođa Farago. **Godinama je skrivala tajnu bojeći se policijske represije**, a tek ju je 1983. skrovito otkrila rukovoditeljju Hrvatske kinoteke Mati Kukuljici. **Tada je s kriptovotvorenim dokumentima, prema kojima se kopira neki drugi film, materijal laboratorijski obrađen.** Iz nitratne je pozitivske kopije napravljen dublnegativ te su napravljene kopije za prikazivanje. **Film je sačuvan za budućnost, a do njegove je druge premijere trebalo čekati 1990.**

¹⁹ - Nataša Mataušić, Fond filmske građe u Zbirci fotografija, filmova i negativa hrvatskog povijesnog muzeja; Andrea Radak, Kopije umjesto originala; Zlatko Vidačković, Mato Kukuljica, Pročelnik Hrvatske kinoteke pri Hrvatskom državnom arhivu, Spasimo hrvatsku filmsku baštinu!

"BORCI ZA HRVATSKU" (4)

Slikovni izvještaj o izobrazbi naših vojnika u Stockerau

Glazba: Lovro pl. Matačić

Baletna glazba: Krešimir Baranović

Trajanje: 19 minuta

Zagreb, kolodvor - Kolodvor. Izlazak iz g-vagona. Povratak pitomaca, sada dočasnika s izobrazbe. Susreti majke i sina. Željezničar i dočasnik.

Dočasnik 1: Vidiš majko da smo živi i zdravi

Majka: Kako lijepa uniforma.

Dočasnik 2 (Pita za željezničarevo odličje): Odakle ti ovo?

Željezničar: A tebi?

Dočasnik 2: Za hrabrost.

Željezničar: Eto vidiš.

Zagreb, ulice

Kolona domobrana pred kolodvorom. Prolazak ulicama, Trg bana Jelačića.

Pred katedralom - Pozdravni govor (off).

Govornik: Vi ste dobro izobraženi i vraćeni u domovinu. Vaša je služba bila teška, ipak ste ponijeli i ugodnih časova. Vama više ne trebam govoriti o lažnosti neprijateljske promičbe. Vi možete i sami suditi. Vi stojite ponovno na Hrvatskom tlu spremni za borbu protiv našeg unutrašnjeg neprijatelja.

Mostar - Prolazak domobrana preko starog mosta.

Ratište - Borbe.

Dubrovnik - Prolazak domobranske kolone, panorama Grada u pozadini. Vojnik na straži uzvišen nad Gradom.

Odjavni natpis - I dok je srdca biti će i Hrvatske.

MATICA HRVATSKA
Ogranak Imotski

Ima čast i zadovoljstvom
Pozvati Vas

NA PREDSTAVLJANJE ZBIRKE RATNIH PJESAMA

»Bili smo TUĐMANOVI vojnici«

(Ako ste kojim zgodom već detuđmanizirani, ova će Vas knjiga ponovno tuđmanizirati!)

Auktor knjige je splitski pjesnik
PETAR VULIĆ

O knjizi govore: Dr. fra PETAR BEZINA & dr. sc. VLADO NUIC
Voditelj programa: MLADEN VUKOVIĆ, književnik i novinar

Stihove kazuje: AUKTOR

U glazbenom dijelu sudjeluju:

MARKO DODIG - PAŠKO, kantautor; **STIPAN BRAVIĆ**, pjesnikov prijatelj
& gangaška skupina KUD-a „DIKOVAČA“ iz Zmijavaca

Predstavljanje će se održati

12. lipnja A.D. 2009. (petak) u 20 sati
u Pinakoteci franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja,
Trg G. Bulata 3, u Splitu

Radujemo se Vašem dolasku

JEDNA DEPUTACIJA (5)

"Ja nisam nikada bio niti se osjećam Srbinom, već uvijek Hrvatom.

Rodjen sam u Sriemskoj Mitrovici od majke Hrvatice katoličke vjere i otca Hrvata pravoslavne vjere.

Živila Nezavisna Država Hrvatska!"

General-poručnik Gjuro Gručić

Glavar Glavnog Stožera

Hrvatskih Oružanih Snaga

pred partizanskim "vrhovnim vojnim sudom" u Beogradu mjeseca rujna 1945.

Ali oni su govorili: ma što znate vi seljaci, nepismeni i neučeni. Svi su pravoslavni Srbi, gdje god oni živili. Zar vi ne svetkujete svetog Savu, zar mu se ne molite, i zar ne slavite krsnu slavu svetoga Save i zar ne znate, da je sveti Sava bio Srbin, brat srbskog cara i da je on osnovao srbsku pravoslavnu vjeru?

Ljudi slušali i čudili se, a jednom je moj pokojni otac rekao, da što to ima sa narodnosti, da naš Krist nije bio ni Srbin ni Hrvat, i da se zna da se rodio u Judeji, a mi mu se svi, i pravoslavni i katolici molimo, pa zato nikome ne pada na pamet da nam kaže da smo čifuti.

Ali propaganda je išla dalje, i s vremenom i popovi, oni mladji, počеше puhati u isti rog. Počеше i oni srbovati i govoriti o srbstvu. I narod poče vjerovati. Kako i ne bi, kad to govori i pop! Pa onda dodjoše izbori, izbori obćinski, pa onda županijski i saborski. I oni od propagande, pa i popovi i učitelji govoriše narodu, da mi trebamo praviti našu stranku, srbsku stranku, i raditi protiv hrvatskoj stranki. I od gla-

"Orač", Zagreb, br. 3, 21. studenog 1936.

sovanja se po malo priedje na tučnjave, na kamenje pa i na noževe. I od tada ne biše više mira. A poslije, kada dodje Jugoslavija, onda nesreća prevrši sve mjere. To Ti znaš dobro, to znamo mi svi. Znamo što se događalo i ne trebam Ti o tome govoriti. Došlo je vrijeme, kada nas je ta prokleta propaganda razdijelila, učinila nas neprijateljima jedne drugima, a to je dovelo do svadja, do ubijanja, do osveta i do najveće nesreće medju narodom jedne te iste zemlje, a to samo zato, što nismo bili svi jedne vjere, nego razdijeljeni na katolike i pravoslavne. Ali sada je dosta toga. Ne ćemo više da budemo razdijeljeni od velike većine naroda, ne ćemo da od naše vjere neprijatelji prave svoju špekulaciju, i ne ćemo da i naša djeca dodju opet kad u prilike, koje smo mi preživili, i da pretrpe, što smo s toga trpili i kao što je jedan Bog, jedan Krist, jedna Bogorodica, jedan krst i jedna vjera, ne ćemo više da plaćamo račune za tudju politiku, koja je neprijatelj ove naše zajedničke zemlje i države.

Odlučili smo, da se ujedini sa većinom naroda u jednu crkvu, kao što smo ujedinjeni u jednoj zajedničkoj domovini i u jednom zajedničkom životu. I zato smo došli k Tebi, i molimo Te, da nam pomogneš, i da Ti odrediš, da nam se olakša izvesti našu odluku, i da nas u tome nitko ne smeta. I došli smo, da Ti čuješ sve to iz naših usta, da tu drugi ne mogu reći laži, i da Te prevare, jer Ti si glavar države i moraš znati pravu istinu i pravo mišljenje Tvoga naroda."³

To su bile rieči staroga seljaka, razborita čovjeka, koji je svojim zdravim razumom i poučen vremenom i izkustvom posve razumio nesreću, koja zadesuje narod razdijeljen vjerom, što su mu nametnuli događaji i kobne posljedice, što ih za sobom vuku nesretni eksperimenti, s kojima se hoće izrabljivati vjeru u političke svrhe, kao što je to još danas u praksi u našem susjednom Iztoku.

Naši pravoslavni susjedi identificiraju svoju crkvu sa državom, odnosno sa nacijom, pa dosljedno tome,

³ - Po brzopisnom zapisniku.

svakog pravoslavca, koji podpada pod jurisdikciju Srbske pravoslavne crkve, pa makar i ne boravio na njihovom državnom području, smatraju samim tim činom i pripadnikom njihove nacije, t. j. Srbinom.

Grci su već odavno postavili načelo, da je Grk onaj, tko pripada grčkoj crkvi. Kada su Srbi došli do svoje autokefalne crkve, onda su se i oni nastojali držati istoga pravila, pa su **Srbima smatrali svakoga, tko pripada srbskoj crkvi.**

Srbi su na taj način pod zaštitom svoje crkve pokušali izvršiti ekspanziju na Zapad. Razumije se, da je prva i glavna žrtva toga pod-

hvata morao biti prvi zapadni susjed, hrvatski narod.

Ovaj rad Srbske pravoslavne crkve podpomagali su koliko Porta, toliko Beč i Venecija, dok je nakon takozvanog "ujedinjenja"⁴ ne samo dobila potpuno slobodne ruke, nego je bila i izdašno pomagana od strane beogradskih vlastodržaca. Što više, ona se je toliko osilila, da je znala nametnuti svoju volju i vladi i Parlamentu⁵. Stoga, nije nikakvo čudo, da se srbske pravoslavne crkve pojavljuju čak i u onim hrvatskim mjestima, u kojima se nalazio tek po koji činovnik, odnosno oružnik pravoslavne vjeroizpoviesti⁶.

⁴ - Godine 1918.

⁵ - Slučaj, na primjer, konkordata sa sv. Stolicom, koji je bio poništen na zahtjev Srbske pravoslavne crkve. (Op. ur. Marka Sinovčića).

⁶ - Da su nakane Srba podizanjem pravoslavnih crkava po krajevima izvan Srbije, a posebna na području Hrvatske, **imale očigledno politički karakter**, neka nam posluže kao dokaz sljedeće riječi jednog episkopa Srbske pravoslavne crkve: "Preko manastira Savine, Krupe, Dragovića, Krke (sva četiri u Dalmaciji, op. ur.) i Gomirja (Gorski Kotar, op. ur.), na zapadu otačbine, **ide se pravo na srbsku crkvu u Trstu**, te riekom Kupom do rieke Save, na manastire Marču, Pakru, Orahovicu (sva tri u Slavoniji, op. ur.), na sjeveru, spuštajući se u srbsku Vojvodinu, te je njena (srbske crkve, op. ur.) misija u budućnosti velika i ogromna, kao što je bila i u prošlosti. Ona ima historijski zadatak, da brani, da čuva, da ujedinjuje svakoliki srbski narod u njegovu nacionalnu i duhovnu cjelinu i državu: **od Trsta do Sofije i od Budima do Soluna.**" Episkop Dionizije u predgovoru knjige Dimitrija Bakača: "Istorijska prava srpskoga naroda na krajeve Dalmacije, Liku, Gorski Kotar, Žumberak, Kordun, Baniju i Slavoniju." (Op. ur. Marka Sinovčića).

Nasuprot ovakvom poimanju vjere, nasuprot ovakvom shvaćanju crkvenih krugova srbske pravoslavne vjere, koje je prije ili kasnije moralo uroditi kobnim posljedicama, ja sam u času, kada je do tih posljedica došlo, *nastojao u više navrata odrediti stanovište moje osobno i moje vlade u tom pitanju. Kadgod se je pružila prilika za to, ja sam iznosio svoje mišljenje i odredjivao stanovište Hrvatske Države, nastojeći uvijek i u svakoj zgodi lučiti političko od vjerskoga, lučiti ono što spada na hrvatsku državu kao zemaljsku vlast od onoga što pripada duhovnoj vlasti.*

Kada sam 18. studenoga 1941. primio **deputaciju prelaznika sa pravoslavne vjere** sa područja Velike župe Baranja, ja sam im među ostalim rekao i ovo:

"Što se tiče vjere, braćo, nije vjera ona, koja ljude razlikuje, ali kada vjera postane sredstvo za političke ciljeve, onda je postala neprijatelj čovjeka.

Dok je vjera sredstvo, da čovjek, da ljudi nadju svoje spokojstvo, nadju svoje duševno zadovoljstvo

i duševan mir, služeći Višnjemu, dotle ona čovjeka oplemenjuje, dotle ona čovjeku daje životnu snagu i čini ga dobrim i boljim i stvara mu uvjete za bolji i sretniji život i na ovoj zemlji. *Ali kad vjera postane politička organizacija, kada postaje sredstvo, da se preko nje provodi politika, onda ona upropašćuje one, koji nju sliede.* Kod nas ovdje vi ste bili svjedoci tome, da se nastojalo putem vjere čovjeka odtudjiti od njegovih osjećaja, koji mu po prirodi i prirodnim zakonima pripadaju prema zemlji, prema domu u kome žive, napose sa zadaćom, da razdieljuje one, koji su se vjekovima na istom tlu, na istoj zemlji, pod istim uvjetima brinuli da zajedno i bratski žive.

Nesreća je, kada je narod pocijepan na mnogo vjera, nesreća je kad je narod pocijepan na mnogo crkava i kad iz političkih razloga, pa moguće i iz privatnih razloga, duševni život postaje plienom običnih promičbenika, kad postaje sredstvo, da se kod naroda, koji zajedno živi, međusobno prave neprijatelji, da se jedan postavlja prema drugome,

da jednoga izazivaju proti drugoga dovodeći u pogibelj i jednog i drugog."⁷

Tako sam ja gledao na vjeru, takvo je stanovište u pitanju vjere zauzimala Hrvatska Državna Vlada. Nije bilo zgode, nije bilo prilike, a da to naše stanovište ne bismo naglašavali i izražavali želju, da to mišljenje postane obćim dobrom svih naših suradnika, svih naših dužnostnika, svih naših službenika i svih državljana Nezavisne Države Hrvatske.

* * *

Kada sam u mjesecu veljači 1942. sazvaao Hrvatski Državni Sabor, smatrao sam potrebnim, smatrao sam za svoju dužnost, da pred njegove članove iznesem moje stanovište i u vjerskom pogledu.

Zahvativši to pitanje u govoru održanom na završnoj saborskoj sjednici od 28. veljače 1942., kazao sam sljedeće:

"... Hrvatski Državni Sabore!

Koliko ima problema u životu jednog naroda, koliko ima pitanja, koliko ima stvari, koje treba uočiti, na kojima treba raditi i koje treba izvesti! Kada bi ja htio ovdje o svemu tome govoriti ne bi bilo razborito. Te sve stvari, ta sva pitanja proći ćemo zajedno u ovom Državnom Saboru i njegovim odborima, u upravnom odboru, gdje su prisutni svi članovi Sabora, gdje ćete vi svi biti, gdje će svaki pojedinac dati sve što treba, gdje će se izvršiti svaku potrebnu kritiku, gdje ćete dati svaki potrebne savjete, i gdje će vlada sa svoje strane stajati na raspolaganju, da sporazumno, dogovorno sa hrvatskim narodom, s vama, pristupi uređivanju svakog najvažnijeg problema po obćenitost, narod i državu.

⁷ - Cfr. "Dr. Ante Pavelić riešio je hrvatsko pitanje", priredio Ivo Bogdan, Naklada Zagreb, 1942., str. 42-43. (Op. ur. Marka Sinovčića).

BLEIBURG I HAAG (1)

Kako propadaju hrvatske države

Mladen Schwartz, Zagreb

Robertu i Zdenki

Nama je najstrašnji nauk o
neodporu zlu, terpno deržanje
spram zla.

Starčević

Pravednike vodi nevinost njihova.

Mudre Izreke Salomonove XI: 3

Dok bude domaćih izdajica,
imat ćemo tuđina za gospodara.

Starčević

Jedan naraštaj odlazi, drugi dolazi,
a zemlja ostaje ista.

Propovjednik I: 4

Povijest se događa kao tragedija,
a ponavlja kao farsa.

Marx

Život nije uživanje, nego žrtva.

Sva je povijest krvlju ispisana.

Merz

Svijet nije stvoren za
kukavičke narode.

Hitler

Ogromno osvješćivanje nakon
užasnog potresa: uz pomoć
novih pitanja.

Nietzsche

Prava nesreća danas ne leži u
možebitnom pretjeravanju,
ili pak umanjivanju statistike
užasa; prava nesreća leži u tom,
da se Bleiburg još uvijek
smatra nesrećom.

Sućut je rasipanje osjećaja.

Nietzsche

Schwartz

PROLOG

U znaku tobože predstojećega suđenja bleiburškom masovnom ubojici Simi Dubajiću odvijale su se pripreme za ovogodišnju komemoraciju na zlehudom Bleiburškom polju u Koruškoj. Zašto se, barem simbolično, ne sudi Titu kao nalogodavcu (ta nije li danas u modi „zapovjedna odgovornost“!)? Zašto je među drugima još živim egzekutorima odabran upravo ekscentrični brko? Zašto bi se tek sada sudilo prastarom perveritetu, što se čekalo 20 godina?¹ Zar bi se doista ispunila pravda čak i kada bi ga se uspjelo osu-

diti na najtežu kaznu koju poznaje Republika Hrvatska, na 40 godina zatvora, što bi u Siminu slučaju značilo doživotnu robiju, čitaj koju godinicu besplatne njege i skrbi? Zar bi u njegovu slučaju bilo pravedno išta, osim da ga se još početkom 90-ih, kada se počeo javno hvastati svojim zlodjelima, otelo i izručilo u Zagrebu prijekom sudu, te ga po kratkom postupku osudilo na kaznu smrti vješanjem, koje bi se obavilo pred očima javnosti na Jelačić-placu, u znak neumoljive odmazde i za opomenu budućnosti?² Jest, ali za takve muževne čine hoće se i muževne države kojom vlada čelična šaka, države koja odlučuje,

¹ Dubajić je u času rasapa J., 1990, beogradskom tjedniku „Svet“ izjavio kako je sudjelovao u umorstvu 30 tisuća Hrvata. Državno odvjetništvo RH ovu je znamenku smanjilo na 13 tisuća ubijenih u Kočevskom rogu, pripisavši Dubajiću u najmanju ruku zapovjednu odgovornost. Među egzekutorima, uz Maksa Baću, Jovu Kapičića i dr., spominje se ime zloglasne nasljednice Savkine nakon Karađorđeva, Milke Planinc. Žena je u Zagrebu i ovoga časa živa, a zdrava ne znam koliko.

² Kao Srbin, Dubajić imade nešto od iskrene, otvorene, časne brutalnosti njihovih hajduka i koljača kako ih poznajemo kroz povijest. On priznaje svoje zločine i nepitan, čak ih vjerojatno i preuveličava, kao da prkosno poručuje: Jesam, jesam likvidirao Hrvate koji su mi bili neprijatelji, pa šta! Pred takvim držanjem čovjek bi gotovo osjetio stanovito štovanje, osobito ako ga se usporedi s prevladavajućom hrvatskom ljigavošću i abstraktnim sentimentalnim humanizmom. U TV-emisiji „Otvoreno“ od 2. travnja 2009, posvećenoj podizanju optužnice protiv ovoga jugosrpskoga zlikovca, voditeljica Dijana Čuljak – Šelebaj je, uzvraćajući u jednom trenu deklariranom šibenskom jugo-komunistu Ivanu Niniću (uostalom, čovjeku duševne strukture srodne Dubajićevoj), uz afektirano zgražanje uzviknula po prilici ovako: Ta tko danas još u Hrvatskoj može imati simpatija za Ustaše?! Eto, to je taj stav kojemu imamo zahvaliti da gubimo državu tek što su je naši ratnici uz more krvi izvojštili svijetlim oružjem, pa umjesto vojničkih kreposti namah zavlada etos pacifističkog naklapanja.

a ne blebeće. Nismo ju dobili, i to dobrim dijelom možemo zahvaliti ne toliko Bleiburgu, koliko hrvatskom pristanku da se Bleiburg, sve do ovoga časa, nastavi drugim sredstvima.

O tome govori knjiga koja je pred čitateljem.

Jugoslavija je, kako se znade, istinu o Bleiburgu svrstala u kategoriju najbolje čuvanih tajni. Mase, generacije, nisu o njoj čule ništa, a tko je nešto znao, iz vlastita iskustva ili potajnog pripovijedanja, morao je šutjeti ako su mu mili bili život i sloboda. Čak i u Beogradu, gdje sam živio godinama, i gdje su slobode bile veće, jer su Srbi s jugo-stajališta bili kao „državotvorni narod“ manje zazorni, nije mi se dogodilo da bih išta načuo o bleiburškoj katastrofi hrvatskog naroda, pa bilo to u sklopu kakve možebitne ljudoljubne osude, ili pak uobičajenoga srpskog busanja u prsa vlastitim zločinima. Trebao sam dospjeti u emigraciju, u njemački Freiburg i. Br., gdje mi je, možda sredinom 1973, došla o Bleiburgu prva vijest. U nadbiskupskom svećeničkom sjemeništu *Collegium Borromæum*, naime, upoznao sam hercegovačkog Hrvata Filipa Suči-

ća, koji je poslije postao svećenikom. Tijekom jednog razgovora „dodirnuli“ smo i Tita, pa mi je Filip spomenuo kako se znade da je dotični „bleiburški zločinac“. U tom trenutku učinilo mi se da je riječ o procjeni stanovite, meni nepoznate instance, povjerenstva koje nosi bleiburško ime i bavi se ukazivanjem na pojedine masovne zločince, po prilici nalik onomu kako se danas Tita svrstava na nekakve top-liste mega-zlotvora XX stoljeća. Sve mi je postalo jasno kada sam pročitao članak o Bleiburgu u jednom primjerku Nikolićeve „Hrvatske revije“ što mi ju je bio posudio hrvatski sjemeništarac.

Kada sam se slijedećih godina tijesno povezao s različitim strujama hrvatske političke emigracije i djelatno se priključio njezinoj borbi za obnovu hrvatske države, hodočašća na Bleiburg doživljavala su se, poput slavljenja Desetoga Travnja, kao sastavni dio nacionalističko-državotvorne rutine, jedna od samorazumljivih dužnosti bojovnog hrvatskog domoljuba. Jedne sam godine sastavio vatreni govor koji bih tamo održao u ime našega Hrvatskog Državotvornog Pokreta; govor je poslije objavljen u

„Hrvatskom tjedniku“ u Melbourne³, ali ga ja nisam održao, jer mi Austrija nije izdala ulaznu vizu. Bio sam, naime, otišao na razgovor s austrijskim konzulom u Stuttgartu, i konzul mi je kazao da sam na popisu nepoćudnih jer sam možda počinio kakav prometni prekršaj u Austriji. Na moj uzvrat da ne vozim samovoz i da već godinama nisam bio u Austriji, samo je slegnuo ramenima. Dakako, bila je riječ o popisu koji je Austriji uručila sama jugovina eda bi nam otežala okupljanje i povezivanje po svijetu. Na

isti mi je način i Australija uvijek iznova godinama uskraćivala ulazak.

O Bleiburgu je vrlo mnogo pisano, broj članaka u novinama i časopisima je nepregledan. Ima i umjetničkih djela, mnogo slika, Araličin roman *Četveroredi*, po njemu nastao, istoimeni film Jakova Sedlara. Za možebitne skladbe u ovom času ne znam. Knjiških naslova također je golem broj. Te su knjige historiografske, memoarske, političke, književne i druge naravi. Relevantne među njima nadam se da sam cjelo-

³ Donosim tekst toga govora u Prilozima ovoj knjizi.

⁴ U Austriju sam ipak otišao, ilegalno, vozeći se s bivšim Ustašom i pripadnikom SS-Handžar divizije, u međuvremenu američkim pukovnikom dr. Ivanom Zvonimirom Marasom (uostalom bratom glasovite glumice Nele Eržišnik). On je, kao iskusni konspirativac, znao prijelaze između Bavarske i Austrije na kojima nije bilo pograničnih straža. Tamo smo se sastali s nekim Hrvatima i njemačkim desničarima (na samoj granici s bavarske strane, blizu *Führerova* rodnog gradića Braunau am Inn, živio je najodlikovaniji Hitlerov pilot, Hans-Ulrich Rudel, stari Marasov znanac koji je uništio čak oko 2000 neprijateljskih ciljeva!). Ali, na Bleiburg se ne bih usudio bez vize, znajući kako je austrijsko redarstvo grubo i drsko navlastito prema Hrvatima. Bleiburg sam tri ili četiri puta posjetio tek nakon nacionalnoga prevrata 1990 i obnove države. Jednom mi je samozvani režiser bleiburških komemoracija, Bože Vukušić, navukao na vrat austrijske agente, koji me nisu puštali iz oka ni trena, i još su mi zaplijenili dva primjerka moje knjige „Protokoli, Židovi i Adolf Hitler“, trabunjajući da je u Austriji zabranjena *Führerova* slika, kakva resi i naslovnice te knjige. Jedne godine bio sam predviđen kao sudionik simpozija i suautor jednoga od zbornika o Bleiburgu, što ih je uredio naš vrsni latinist Jozo Marević, no odustao sam osjetivši otpor domobranskoga vođe, sada pokojnog Vladimira Šklopana, koji mi se poslije ispričao. - Ovo sve kao anegdotska podrubnica.

vito popisao u bibliografskom pregledu. Uza svu tu literaturu bilo bi preuzetno, koliko i suvišno, dopisati još jedan knjiški naslov o temi. Uz ono što već napisah povodom Bleiburga, ja se u taj predmet više ne bih ni upuštao, da se nije pojavila potreba izreći o njemu ponešto što se inače ne izriče, ne pomišlja ili ne razumije, ali je važno kako bi se što bolje shvatila situacija u kojoj su se našle hrvatska nacija i država. Ono što mene ovoga puta nadasve zanima jest **nastavak Bleiburga drugim sredstvima** što smo mu svjedocima, te nacionalna katastrofa što nam prijete zbog ogluhe o bjelodanosti oko nas.

Nije ovo dakle povijesni prikaz ili rasprava o popratnim okolnostima; svega toga već imamo, i ja se na to osvrćem tek koliko je potrebno da bih naglasio osebnost vlastita stava, te u surječje uklopio novu tematiku koju donosim. Teze što ih želim istaknuti sveo bih na slijedeće:

1. Sentimentalno oplakivanje Bleiburških žrtava te zgražanje nad njima nije isto što i muževna počast tragičnim junacima. Cmizdrenje se nad Bleiburgom iscrpilo, mrtve se ne može natrag pri-

zvati u život, rane na nacionalnom tkivu mogle su već zacijeliti da ih se kako valja liječilo, i da nisu pridošle nove.

2. Bleiburg nije bio, kako neprijatelj krivo tvrdi, (zavrijeđena) posljedica Jasenovca. Naprotiv, Jasenovac je uslijedio kao samorazumljiva posljedica onoga što bismo smjeli nazvati *Bleiburgom prije Bleiburga*.

3. Umjesto da na način zdrave nacije, u zdravoj nacionalnoj državi, nadvladamo traumu što ju je prouzročio Bleiburg, dopustili smo da nam se Bleiburg ponovi, a s njim **ponovilo se i poništenje hrvatske države, koja je oba puta u XX stoljeću trajala tek koliko je trajao rat.**

Jer, ne zavaravajmo se: Državu smo izgubili 1995 baš kao što smo ju izgubili 1945. A kada se danas prisjećamo Bleiburga, nemožemo ga olako smjestiti u ozračje herojske tragike: on je, dakako, tragičan, nije tu riječ o nevolji, pače niti tek o velikoj nesreći. Ali **Bleiburgu nedostaje sastojak junaštva**, jer vojska nije junački ginula u borbi, nego razoružana izručena krvniku na nesmiljeno klanje, bez moguć-

**Mladen Schwartz na Prvom
Okupljanju domoljubnih i državotvornih Hrvata**

nosti obrane, bez časti, ponosa i dostojanstva. Utoliko je događaj Bleiburga tragičniji što mu je tako okrutno uskraćena mogućnost za ono herojsko.

Bleiburg je svakako jedan od iznimno dramatičnih, usudbenih događaja hrvatskoga XX stoljeća, koje je doživjelo i dva svjetska rata, i dvije ugoslavije, i dvije Hrvatske, Radićevo poginuće i Karađorđevićevu diktaturu, Banovinu i Nezavisnu Državu, puč Vokić - Lorković, predaju i povrat Dalmacije, povrat i gubitak Bosne i Hercegovine, Titovu diktaturu, kalvariju Stepinca i Hebranga, Proljeće i Karađorđevo, Tuđmanovu Republiku, Domovinski rat... Svojom tragičnošću i dalekosežnim posljedicama što ih je ostavio na nacionalnoj substanci, Bleiburg u usporedbi sa svim tim ključnim povijesnim sastavnicama, dobrim ili lošim, ipak nekako prednjači.

Dovršavam ovu knjigu s primislina na tragični i sveti ustaško-domobranski naraštaj, s dubokim štovanjem za hrvatske elite, čiji je najveći dio svoje herojstvo očitovao na hrvatskim ratištima tijekom četiri godine slobode i borbe za nju, ali mu to nije bilo dano i u završnom odjeljku one titanske epopeje. Današnja se Hrvatska odrekla junačkoga naraštaja i bagatelizira njegovu žrtvu. Zato je i samu sebe osudila na smrt.

Postscriptum: I u prošlosti bavio sam se povremeno Bleiburgom, što želim posvjedočiti i priložima (nadam se, također relevantnima) ovoj knjizi. Na početku dodao sam dva svježija uradka iz slijedeće svoje knjige, *Zloduh nevremena*. Slijedi članak u povodu 40 obljetnice Bleiburga, „Polje bleiburško - 40 godina kasnije”⁵. Uz to ide i moj spomenuti govor, neodržan na Bleiburgu⁶. Prilažem nadalje svoj

⁵ - „Hrvatski tjednik” br. 385 = 4. lipnja 1985, Melbourne, str. 6-7.

⁶ - *Ibid.*, str. 7, 10.

prikaz „Bleiburg u narodnom desetercu“⁷. Potom je tu moj prilog jednom od bleiburških zbornika Vinka Nikolića⁸. Napokon donosim svoj uvodnik „Ne ćemo novi Bleiburg!“ iz naših desničarskih novina „Ultimatum!“⁹.

I još jedno slovo: Kao zadrta vagnerijanac, posegnuo sam u štivu ove knjige za nekoliko *leitmotiva* (problem „ravnovjesja“, „Goldsteinove vojske“, antisentimentalizma, propasti RH etc.). Te

se teme dodiruju na više mjesta, već i stoga jer je svako poglavlje i cjelina za sebe, ali napose i navlastito iz neodoljivoga didaktičkog poriva da se čitatelju, suvremeniku, simpatizeru ili *antipatizeru*, svejedno, neke istine utuče u glavu, pa i ovako, batom (dobro, tek metaforičkim, nedajbože onim jasenovačkim!), ako treba, a treba!

U Zagrebu, 15. svibnja 2009

⁷ - Također objavljen u HTu Melbourne, ali primjerak za ovu prigodu nisam imao pri ruci.

⁸ - „Prijevor Bleiburga“, u: Vinko Nikolić (prir.): *Bleiburg: Uzroci i posljedice; Spomen-zbornik četrdesete godišnjice tragedije* (Knjižnica Hrvatske revije, München - Barcelona 1988, str. 277-285). Taj sam tekst, pod naslovom „O Bleiburgu“, pretiskao u „Hrvatskom pravu“ IV; 11 (god. XXVII) = svibanj 1993, Zagreb, str. 8-11.

⁹ Br. V; 3 (22) = ljeta 2004, Zagreb; Bleiburški dodatak str. 3-4.

PRIKAZ NOVE KNJIGE:
dr. sc. TOMISLAV DRAGUN:
"ŠTEFAN FÜLE & 40 JARANEN", I. KNJIGA (3)

Knjižnica Brlog, Knj. V, Nakladna zadruga Ognjište,
 Zagreb, 2011, 393. str. (nastavak iz br. 120)

Đivo Bašić, Dubrovnik

Časni lustracijski sud HUP-a poslao je 18. rujna 2010. hrvatskom narodu, Hrvatskom Saboru, predsjedniku i Vladi RH, te Europskoj komisiji priopćenje u kojem se iznosi da „nositelji propalog jugo-komunističkog boljševičkog sustava nisu u RH politički i pravosudno uopće lustrirani, posebno udbaši, unatoč rezolucijama Skupštine Europskog parlamenta i deklaraciji Hrvatskog Sabora“, pa je stoga nužan početak „lustracije svih boljševičkih ostataka, posebno udbomafijaša i njihovih novo-novačenih kadrova u RH“. Bivši predsjednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša je rekao da „udbomafija, ne samo što postoji, nego i vrlo aktivno

djeluje - na cijelom području bivše Jugoslavije“.

Povjerenik za proširenje EU Štefan Füle gostovao je na Sveučilištu Columbia na poziv ex-premijera RH i znanstvenog suradnika Harriman instituta I. S. Za nekadašnjeg premijerovog savjetnika u Vladi S. B. zanimljivo je da je današnji suvlasnik A. savjetovanja „u kojem je bivši premijer savjetnik uprave i prima mjesečnu naknadu od 15.500 Kn“. Od sedam pisana Štefanu Füleu, u prvom se spominje problem boljševičkog djelovanja „iza leđa hrvatskih građana“, te nemogućnost iznošenja vlastitih prijedloga, mišljenja i ukaza na promjene u pregovorima oko ulaska RH u EU. Nema čak ni formalnih rasprava što je začuđujuće za XXI. stoljeće. Boljševička praksa kazivanja J.

B. Tita u praksi je značila bespogovorno naređenje i izvršenje. Odlazak (ili dolazak) u EU je programiran ljudima „koji su bili stupovi jugo-boljševizma“, te njihovim pogledima i boljševičkom praksom. „Dr. N. kaže da se u nas poduzetnici izjednačuju s državnim službenicima, a kaznena djela protiv tržišnog natjecanja (tzv. kartelno kazneno pravo) ne samo što nisu usklađena s europskom pravnom stečevinom nego čak ni s našim Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja“. Stoga je besmislen prijedlog da neka (kaznena) djela treba izbrisati, te umetnuti nova „tako da postoji kontinuitet između staroga i novoga“. Boljševička starost u biti novosti, bez obzira na rezolucije EU.

Dr. sc. Tomislav Dragun je zatražio azil u EU (Sloveniji) jer ga više od 15 godina proganja „protunarodni HDZ/SDP režim koji uzurpatorski vlada u RH“. Hrvati su sumnjičavi glede ulaska u EU jer zapravo ne znaju što se „iza brda valja“, a u višestoljetnoj povijesti su više puta bili prjevarani. Prof. dr. sc. Šime Đodan je svojevremeno izjavio: „Dizali smo samo ruke. O svemu je odlučivao Tajni komitet“. Mali ods-

kok u prošlost zbog jednog od članova tog "komiteta" (www.vecernji.hr - 27. srpnja 2010.): „Skupina svjedoka koja je govorila o likvidaciji Valentina Banovca i Slavka Volovića tvrdila je pak da su se oni predali B., a da ih je on na prijevaru dao pobiti. Naprotiv, Banovcu je i 'osobno prosuo mozak rafalom iz automata'. Sudu je, čini se, ovaj događaj iz listopada 1947. ključan“. Nadalje (www.jutarnji.hr - 21. veljače 2008.): „Hrvatskog disidenta, antikomunista i publicista, Đurekovića, agenti jugoslavenske tajne službe likvidirali su u srpnju

1983. ...Nekadašnji direktor INA-i Stjepan Đureković likvidiran je po nalogu Izvršnog komiteta CK SKJ kako ne bi progovorio o pronevjeri državnog novca koju je početkom 80-ih u INA-i napravio V. Š., sin M. Š., jednog od ključnih funkcionara u tadašnjoj državi".

Dragun (HUP) konstatira da u RH ne postoji (zaštićeno) privatno vlasništvo:

„Nezamislivo je da bi se neka imovina i neka prava mogla suprotstaviti svome vlasniku kao ravnopravan, protivan i suprotstavljen, subjekt" kao i „da bi netko treći od vlasnika mogao dobiti naknadu za počinjenu štetu, koju je on počinio na svojoj imovini".

U RH tako, kao neopunomoćeni zastupnici sveobuhvatne 'općenarodne imovine', 'boljševički komesari' stranaka-izmjenjivača na vlasti „s položajem i ovlastima pravosudnih moćnika odlučuju u tuđem, privatnom - legalno stečenom - vlasništvu, kao da je njihovo, pritom nesmiljeno progoneći njegove vlasnike", a iz razloga „jer su dotični vlasnici drukčijeg političkog mišljenja i djelovanja od tih sljedbenika Komunističke partije Jugoslavije, od-

nosno 'Saveza komunista Jugoslavije'."

Tako su neke tzv. pravne institucije RH uzurpirale vlasničko pravo dotičnog, „upravo kao i Titovi partizani 1945. - lažno se predstavljajući", te se (po)stavili u položaj zaštite tog „prava" bez ovlasti dioničara-vlasnika trgovačkog društva. Stoga se postavlja pitanje:

„Za koga se oduzima ta navodna 'protupravna' imovinska korist? Navodno za „općenarodnu imovinu", tj. za RH, a ne za navodno oštećeno trgovačko društvo.

Kupnje velikih hrvatskih poduzeća **za 1 Kn su gotovo nevjerojatne**, ali stvarne priče.

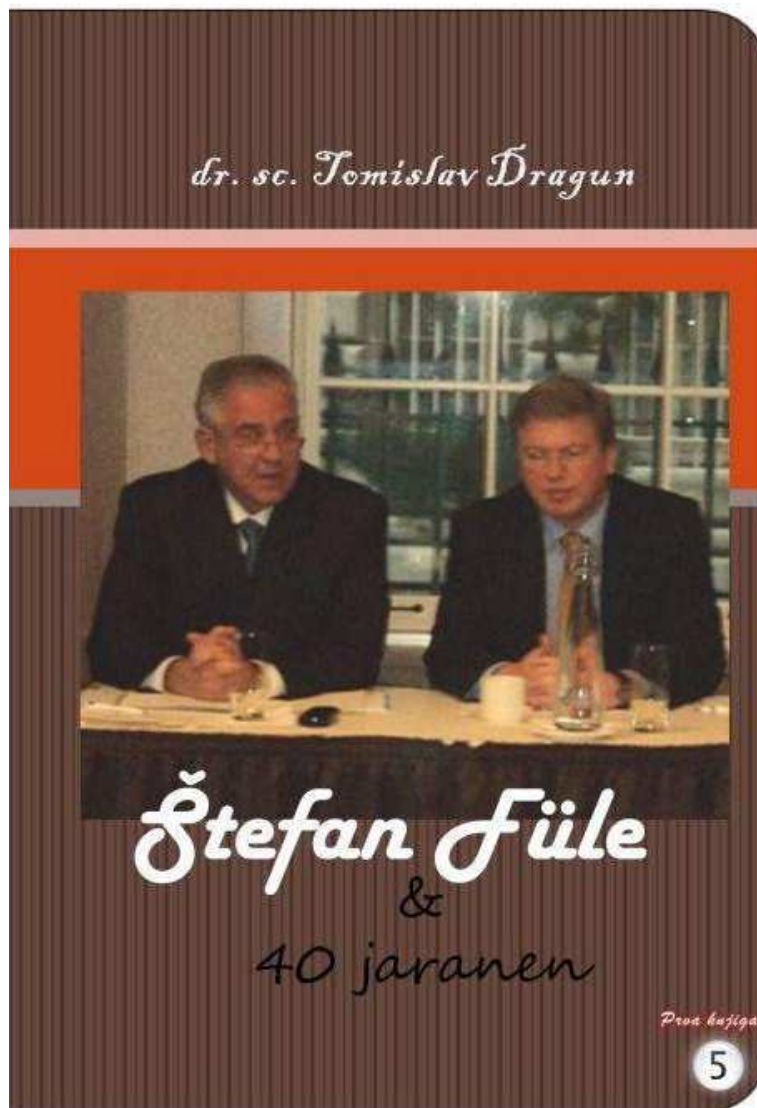
Znači, bivša komunistička („društvena") poduzeća pokupovali su tijekom pretvorbe i privatizacije akteri bivših i sadašnjih „boljševičkih moćnika, sljedbenika i oponašatelja". Kupovine daleko ispod stvarne vrijednosti poduzeća „preuzetih od preuzimatelja" vršene su raznim metodama čiju podlogu čini „neizostavno prikazivanje nečeg vrijednog posve nevrijednim". Nakon predstave, nastupaju tako „stečeni uvjeti" za stečaj, a

pravni okvir nađen je u domeni trgovačkih sudova i stečajnih sudaca.

Pravničkim rječnikom, povrat (ili povraćaj) u prijašnje stanje.

Zapisana kao mrtvo slovo na papiru, (pre)ostala je u Hrvatskom državnom arhivu Deklaracija Hrvatskog Sabora o osudi zločina počinjenih tijekom totalitarnog komunističkog poretka u Hrvatskoj 1945.-1990. (donesena 30. lipnja 2006.). Tako su znali domaći komunisti **da je potrebno izvršiti na vrijeme „operativne i konkretne“ pripreme „za preobrazbu gusjenica u leptire“, pa je „definirana trasa puta s izlazima za nuždu“.**

S druge strane, u današnjoj RH inž. I. P. procijenio je vrijednost hotela „B.“ na nešto više od 4 milijuna Kn iako je stvarna vrijednost skoro 26,5 milijuna Kn. HUP nadalje upozorava na „primjenu Titova pravnog poučka u hrvatskom sudstvu“. Upozorava se na štetnost „izostanka

odgovornosti i obveza sudaca“ zbog „nezakonitog i nepravilnog rada“, (ne)svjesno pravljenje „grješki“, ponekad protkano izrazima „nejasno“, „neuredno“ i dr. Tako Dragun zaključuje:

„Psi laju, (sudske) karavane prolaze“, te dodaje: „Tito i poslije Tita“.

Jednu od zaleđem argumentiranih pravosudnih krilatice **„biti osuđen,**

a ne biti optužen, niti suđen"

Dragun je osjetio na vlastitoj koži, što predstavlja „jedan od brojnih apsurdnih standarda hrvatskog pravosuđstva“.

Dragun je napisao i nekoliko knjiga koje „objašnjavaju metodologiju pljačke državnih robnih rezervi (zaliha) u RH, kao i ulogu hrvatskog pravosuđstva u tome“. HUP tako smatra da „boljševički pravosudni i financijski mehanizam V. Š.-a, kreiran po nalogima i u korist komunističko-prokomunističke hrvatske vrhuške“ drže u pokornosti hrvatski narod. Iako je poslao nekoliko pisama, dočeka ga je zid šutnje nasuprot povjerenikovim „redovitim kontaktima s vodećim razbojnicima“ u RH. Ipak, dobio je sredinom rujna 2010. odgovor od D. Langea iz Europske komisije za proširenje EU i Clausa Gieringa, člana kabineta Štefana Fülea.

Još 2005. HUP je podnio kaznenu prijavu protiv dr. I. S., dr. A. H. i I. T. da su „udruženo počinili kazneno djelo“ u svezi povrijede ravnopravnosti u obavljanju gospodarske djelatnosti, te zlorabili položaj i ovlasti, pa je npr. „u trenutku preuzimanja B. zatečeno 250 milijuna

(Kn) obveza koje je A. preuzeo, te da je isto toliko dugova na sebe uzela država“ (Vjesnik, 21. ožujka 2005.), pa je tako RH „prouzročena znatna šteta“. Nadalje, najavljen je prodaja B. i PIK V. koncernu A. uz uvjete: „Od 544 milijuna kuna obveza, A. bi podmirio oko 40 milijuna (Kn) dugova državnim vjerovnicima te obveze prema radnicima, predlažući da se ostatak otpiše. Izdao bi i zamjenska jamstva za obveze PIK-a pokrivena državnim jamstvima. B., koje, kazao je H., svaki mjesec stvori 10 milijuna Kn gubitka, prodavalo se za jednu kunu, koliko je A. i ponudio, a u sljedeće dvije godine tvrtku bi dokapitalizirao s 270 milijuna Kn. A. prihvaća podmiriti obveze B. prema državnim vjerovnicima uz diskont od 99,9%. ...No, zabrinjava da se pod krinkom ubrzane privatizacije, bez odštete od opranih 13 milijuna Kn, što je utvrđeno revizijskim nalazom, PIK V. zapravo želi dati nekom od domaćih tajkuna“.

To je ukratko (do)privatizacija na hrvatski način.

HUP je početkom 2006. podnio kaznenu prijavu protiv P. K., dr. I. S., M. B., D. J. i B. P. jer su

„okrivljenici zajedno preko društva K.-I. d. d. iz V. organizirali ilegalnu eksploataciju šljunka iz Parka prirode Papuk, koja traje već godina. Za tu poslovnu aktivnost, usto, društvo K.-I. d. d. ostalo je dužno RH (bez kamata) nešto više od 60 milijuna Kn (po jednoj) ili 65 milijuna Kn (po drugoj računici). „Vlada RH, uz otvoreni otpor pojedinih ministara, na prijedlog M. B., a uz poticanje i odlučujuću intervenciju dr. I. S., taj je dug društva K.-I. d. d. prepolovila svodeći ga na 34,1 milijuna Kn“, tako da su stvorene

„ogromne poslovne poteškoće i gubici drugim vjerovnicima K.-I. d.d.“.

Novodemokratska RH će ući u EU, „ali će u njoj sve ostati po starom“, pa je razložno pitanje čemu onda EU jer se u „divljem Kurdistanu“ Karla Maya može živjeti i bez EU, kaže u pogovoru dr. sc. Tomislav Dragun. Tako je HUP 24. prosinca 2010. održao skupštinu u Ljubljani kada je utemeljeno Povjerenstvo za praćenje konkretne primjene kriterija iz Poglavlja 23. pristupnih pregovora RH i EU.

Matic Šafarić-Kolar - Pobjeda! Bravo!

SRPSKO-BUGARSKI RAT 1885. (3)

hr.wikipedia.org

Očekivanja

U istočnoj supersili - Rusiji, pogledi su bili kontroverzni: većina je predviđjela bugarski poraz, ali su neki ruski časnici, koji su se nedavno vratili iz Bugarske, izjavili da će pobjeda na kraju pripasti Bugarskoj.¹¹

Početak borbi

Bugarsko zapadno bojište bilo je razdijeljeno na 7 odreda koji su ukupno raspolagali s 17 437 vojnika i 34 topova za zaustavljanje srpske vojske.¹²

Dana 2. studenoga, srpske snage su napale caribrodske položaje, koje su branili jedna grupa 4. pješačke plevenske pukovnije i kojom je zapovijedao kapetan Andrej Bukureštlijev, kao i 3 čete 1. pješačke sofijske pukovnije. Omjer je bio 7 na 1 u korist srpske vojske. Bugari su

se povukli na položaje kod Dragomana, jer nisu mogli priuštiti sebi velike žrtve na početku rata. Kraj Dragomana su se jedinice povučene s caribrodskih pozicija spojile s jednom skupinom i jednom pukovnijom.¹³

U isto vrijeme, malo južnije, srpska šumadijska divizija je upala na bugarsko tlo s planom da ovlada putem Pirot — Trn — Breznik, da bi kasnije zajedno s pristiglom moravskom divizijom preuzela Trn i Breznik, ne bi li na taj način oslobodili put do sofijske kotline.

¹⁰ - Държавен вестник, 18. lipanj 1885 г.

¹¹ - „Новое время“ №3476, 31. listopad 1885 г.

¹² - (bug.)История на Сръбско-българската война - 1885 г., С., 1971., str. 117.

¹³ - (bug.) Фичев, Иван. Военно-исторически очерк на Сръбско-българската война през 1885 г., София 1888., str. 78

KO SU ŠUMADINCI? (2)

Srbi o Šumadincima

Mile Nedeljković

Etnološko izučavanje će nesumnjivo naučno rasvetliti niz dragocenih pitanja naše istorije i etničke prošlosti, kao i tokove savremenih zbivanja, etničke odlike i promene u sastavu, antropološkim svojstvima, materijalnoj, društvenoj i duhovnoj kulturi stanovništva. **Mnoge razlike se, još sada, bezmalo u svakom pogledu, jasno uočavaju.** Ali u osnovnom, to ne utiče na lik i karakterna svojstva Šumadinaca. Jer, ono što je stvarano vekovima - ne može se prekonoć izmeniti.

Kao što danas Srbina koji se vrati iz Amerike nazivamo „Amerikanac“, tako smo i Srbe koji su u Šumadiju prebegavali, usled nevolje ili sklajajući se od krvne osvete, nazivali: **Arnauti, Bugari, Vlasi, Grci, Mađari, Švabe, Ere, Sremci, Šopovi,** itd.

Istorijski se pouzdano zna i kad je koji talas doseljavanja zapljuskivao

Šumadiju, pa je to našlo odraza i u nazivima tla i pojedinih porodica. Tako su dobeglice od Timoka i Stare planine nazvani „Bugarima“, „Bugarašima“, ili „Šopovima“, iz Stare Srbije „Turcima“, iz Srema „Švabama“, sa Kosova „Arnautima“ itd.

O njihovom razmeštaju u novoj sredini govore danas mnogi toponimi i nazivi ili nadimci pojedinih rodova. Tako su nastali Arnautski kraj u Donjoj Šatornji, Arnautovac u Čumiću, Arnautsko brdo u Čumiću i Gornjim Jarušicama, Arnautske kolibe u Grošnici, dok se u Saranovu rodovi Radosavljevići i Obradovići, kojih je početkom veka bilo tridesetak kuća, zovu skupno Arnautovići, jer su prebegli iz „Arnautluka“, kao i Arnautovići u Drači, dok su Arnautovići u Pajsijeviću doseljeni iz sela Pavlja kod Novog Pazara (selo Pavlje je i danas srpsko selo).

ANTE VRBAN (2)

fra Martin Planinić, Mostar

Predsjednik:

U kojem masovnom ubijanju ste još učestvovali?

Optuženi Vrbani:

Učestvovao sam u masovnom ubijanju u Staroj Gradiški, ne znam točno kojega mjeseca, u zimi u siječnju ili početkom veljače 1942. godine pobijeno je 150 Ciganki i Cigana.

Predsjednik:

Opišite na ubijanje tih Cigana.

Optuženi Vrbani:

Došli su Luburić, Sudar, Adžija, podoficiri, ne sjećam se je li bio Brkljačić s njima. Pobijeni su željeznim štangama. Ubijao ih je Ivan Burić.

Predsjednik:

Kako ste vršili ubijanje cigana, stojeći ili ležeći?

Optuženi Vrbani:

U ležećem stavu. Odvodili su ih tamo do iskopane grabe i tamo ih ubijali željeznim polugama, šipkama. Tu je bio prisutan Adžija, Luburić, Brkljačić⁵ i Joja Sudar. Ne mogu se točno sjetiti tko je još bio prisutan. Bilo je mnogo prisutnih.

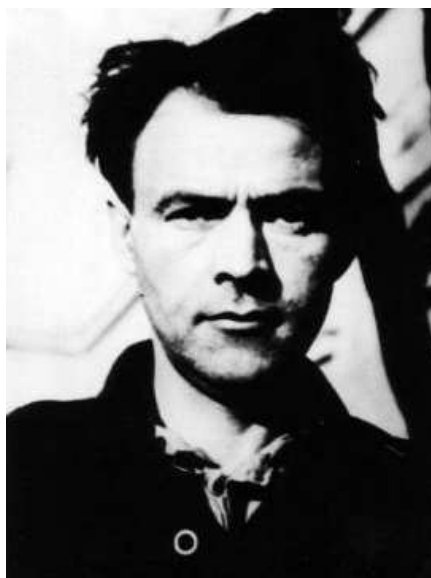
Predsjednik:

Gdje su udarali?

Optuženi Vrbani:

Iza vrata.

⁵ Evo što je maloprije "u istom dahu" rekao Vrbani: "Došli su Luburić, Sudar, Adžija, podoficiri, ne sjećam se je li bio Brkljačić s njima." Nitko ga ne upita za objašnjenje.

Matic Šafarić-Kolar - 2001.

BAZALO (60. nastavak)

Dr. Mile Budak, hrvatski
književnik, političar i državnik

Do su se prilike tako vukle u Matulicovoj kući, desi se u njihovoj neposrednoj blizini težak sukob. Bilo je to u kući Ćorana Mrokobrada. On se nije nikako slagao sa svojim zetom Matulicom, svađe su bile redovna pojava i pravilo, a tučnjave nisu bile nikakova rietkost. Iako je Matulica bio mnogo mlađi od tasta, nije bio jači, nego mnogo slabiji. To je bio razlog, da ga se je bojao i vazda bio spreman, da se brani iz daljine. Znao je, da će stradati, ako ga Ćoran uhvati u svoje gvozdene šake, pa je vazda nastojao, da se izmakne i da odgovori kamenjem ili kolcem, a u najvećoj je nuždi vazda bio spreman odbiti nasrtaj i kuburom. Vazda ju je imao za pašnjačom, vazda je bila nabijena s teškim olovom, koje je povezano međusobno tankim lančićem tako, da je naboj rezao cijelom svojom duljinom i ostavljao ranu kao od najveće sjekire.

Jednog dana je Matulica nešto radio na njivi ispod kuće, a Ćoran došao, da ga upita za račun o nekom njihovom zajedničkom poslu. Ćoran je vjerovao, da ga je zet prevario kod obračuna, kad je prodao volove na sajmu, a Matulica je tvrdio, da je prekasno doznao, da je Ćoran namakao kupca, s kojim se je bio unaprijed dogovorio o cijeni i o izigravanju svih ostalih, koji bi se možda pojavili kao kupci. Kako je to baš trebalo biti, nije bilo posve jasno ni samom Matulici, al on je znao, da je njegov tast velik lopov, tat i prevarant, pa da želi prevariti i njega, iako živi pod istim krovom, kod istog ognjišta i o istom trošku i računu. Ipak: kome je u krvi, da vara, on mora gdje - kad prevariti i sama sebe, a kamo li ne svakog, bez izbora, s kim dođe u bilo kakav poslovni odnošaj. Tako je bilo i sad. Matulica je svkako bio pravi anđeo u svakom pogledu u poredbi s Ćoranom, al ni on nije pristajao u pravo graničarsko društvo ljudi od soja i koljena.

- Još ti ednom velim, da mi daš moje tri cvacige! - vikao j Ćoran i omahiva golemim kolcem, kojeg je uhvatio za jedan kraj i tako ga prebacio preko ramena, da ga može lako gibati na sve strane. Čas ga je izdigao, čas spustio na rame, da ga onda izbaci preda se kao pušku, a onda opet zabaci na rame.

- Prođi me se! Već sam ti reka, da si uvano privarije već i dragog Spasitelja, pa kako ne bi mene?! - odgovarao je Matulica i polagano se izmicao, a Ćoran sve za njim.

Meni je već dosta tvoji lopovluka - vikao je Ćoran. - I više ti ne more pomoći ni Bog ni Bogorodica, da ja s tobom ne načinim reda i računa, kako ja znam i umim!

Kako se je Matulica odmicao, nije primijetio, da je već iza njgovih leđa visoka gromila kamenja, te posrne i padne na uzmak. U tom času pritrči Ćoran i udari ga svom snagom kolcem po glavi, na što je Matulica odgovorio tako, da je još posljednjom svojom snagom izvukao kuburu iz pašnjače, napeo kokot i sasuo naboj u tasta, koji se je bio nadnio nad njega i ponovno zamahnuo kolcem, da ga dotuče.

Strašni se je prasak pomiješao s Ćoranovim posljednjim jaukom i ispunio cijelu okolicu. Ćorana su pokopali, a Matulicu su htjeli šerežani otpremiti u zatvor, no on je bio više u besvjestici nego pri svijesti, pa su odlučili oni, koji su bili za to zvani, da ga zasad ne diraju. Uostalom, nije nitko vjerovao, da će ostati na životu, jer su nastali veliki zapletaji i napala ga tolika groznica, da joj ne bi bio ni konj mogao odoljeti. Živio je nekoliko dana, a onda i njega pokopaše. Manda i on su imali nekoliko djece, no sva su pomrla, jer ni baba ni majka nisu na njih pazile, a sama sobom su bila slabunjava i kržljava, pa ne mogoše odoljeti pošastima. Tako im je sad kuća ostala posve prazna: Manda i stara Vranjica su bila jedina ljudska stvorenja, koja su ostala na ognjištu.

Ta je nesreća bila prevelika, a da ne bi teško odjeknula ne samo u cijeloj plovaniji nego i daleko preko međa kumpanije i regimente. Ime je Ćorana Mrkobrada bilo poznato i samo sobom, a napose je bilo prošireno, kad se je Pepica odmetnuo u hajduke. I djeca su znala u dale-

kom prostoru granice i Turske Hrvatske, kud su se hajduci pojavljivali, da je Pepičin rođeni brat Ćoran Mrkobrad, o kom su kolale pripovijesti posebne naravi. Sad se je brzo proširila vijest o njegovoj pogibiji i bilo bi veoma teško reći, da li su ljudi više žalili njega il njegova zeta Matulicu i da li su uopće žalili za njima. Ipak je sigurno, da je njihova obiteljska nesreća djelovala ne samo na rodbinu nego i na susjede, bez ikakova obzira, u kakvim su odnosima međusobno dotad živjeli. Tako su se i Kresojići kao po dogovoru našli uz nosila i Ćoranu i Matulici. Vjerojatno je na to raspoloženje djelovalo mnogo i to, što je Matulica iz Rubčića kuće, a to je dobro pleme i čestiti ljudi toliko, da je svima bilo nerazumljivo, kako se je uopće mogao naći Rubčić, koji bi bio spreman doći na Mrkobradski prag i ognjište i mjesto svog uglednog kućnog imena primiti za cijeli svoj život prezime - Mrkobrad! Tim je veća žalost bila, kad je ovako tužno završio.

I stara Vranjica i njezina kći Manda su primile raširenih ruku tu ve-

liku pažnju svih Kresojića, jer je to ujedno značilo veliko oprostenje za prolivenu krv i s jedne i s druge strane. Ni Maleta nije izostao. Istina, njegov je duh bio još previše zaokupljen rođenom nesrećom, a da bi bio mogao posve sudjelovati bilo s kim u njegovim bolovima. Ipak je srdačno i iskreno nastojao, da tim osamljenim ženama pomogne i da im olakša.

Pod teškim dojmom toliko tuđe nesreće osjeti Maleta, da je ono, što se je dogodilo uz njegovo ognjište samo sjena, o kojoj ne smiješ ni govoriti sa suzom u očima prema onom, što Mrkobradi doživješe. I poče mirnije prosuđivati svoje prilike i nesreću. Činilo mu se kao da mu je pod tim teškim dojmovima pala mrena s očiju, ogleda se oko sebe, protare oči, pa podigne glavu i zamisli se. Tako je mislio nekoliko tjedana, a onda dođe jedne večeri Kaji, koja je već bila legla, a on u nemiru i uzbuđenju hodao oko zgrada, promatrao zvjezdano nebo, nastojao, da barem osjećajem prodre iznad zvijezda, jer umom ne može ništa dokučiti, pa se poglute glave povratio u kuću i bez

ikakova razmišljanja okrene u nevjestinu sobu umjesto u svoju. Kroz prozor je udarao jak snop mjesečine, pa je bilo dosta vidno.

Što j', striče? - javila se je Kaja prva i uspravila se u krevetu. Iznenadila se je, jer nije bio njegov običaj, da dolazi u njezinu sobu.

- Uprav ništa, nevista - odgovori on i zastade blizu vrata. - Mislije sam, da još ni nisi legla, pa sam tako nalletije, kun da sam munjen --- I ništa. Moremo i sutra o tom.

Nude, nude! Nije meni teško, a nisam još ni zadržimala - reče ona i u istom času sklizne s kreveta i žurno navuče na sebe carzu, i nogama nađe opanke, pa ih obuje, a da se nije ni prignula. - Moremo, ako 'š

tu, a moremo i kod vatre. Sad sam je zapretala, al mogu baciti granu, pa će mam planiti.

Ne, ne, nevista. Ostanimo tu - odgovori on i sjede na klupu kraj stola. - I nije ništa, man sam mislije, da bi ništo tribalo --- Ne da se ovako. Divanije mi je i stric Josip --- I ja sam vidim, da ne more ovako.

- Što j' un tebi divanije? - upita Maleta. - O meni?!

- E, e. O tebi. I veli, ne more ovo ovako. I ja bi ti bila već divanila, al nisam mogla. Meni nije teško, dok ti moreš tako nositi, pa sam mučala.

E, da! - otpuhne Maleta. - Nego, nevista, na moj račun, trebalo bi najprije to urediti s tobom. Ja tako mislim --- Najprije to tvoje, a unda ćemo dalje --- I o meni ---

BOŽJI PUSTOLOV (27. nastavak)

Daleki putevi Franje iz Ksavera

Josip Badalić D.I. - Zagreb,
Voćarska 106

Nov poziv i bol

Jednog dana primi Franjo pismo od dvadesetogodišnjeg Otoma Jošišiga, daimija u Oiti na otoku Kiušiju. U bližu luku Dila je stigla portugalska lađa pa je daimio želio trgovati s njima. Franjo odmah prihvati to kao od Boga pruženu priliku, jer je taj vlastodržac bio moćan. Franjo brzo pozove o. Torreza i br. Fernandez neka preuzme brigu u Jamagukiju. On pođe u rujnu 1551. s tri kršćanina u Oitu. Put je dug oko 100 kilometara, što kopnom što morem. U luci Okihouami ispovjedi Portugalce, održi sv. misu, a trgovci i mornari bit će njegova pratnja k vladaru. Svi su svečano odjeveni. U procesiji zapute se k daimijevoj palači. Radoznalo mnoštvo buljilo je u njih. Knez ih srdačno primi. Bilo je to sigurno iz obzira prema portugalskim trgovcima. Imao je taj

mladi vođa velikodušnih pothvata, ali i golemih strasti, spreman na grijeha i duboko kajanje. Istom iza 27 godina posta kršćaninom, i dobi ime Franjo, i to najviše utjecajem nekog portugalskog trgovca. No već sada pokaza dobrohotnost prema kršćanstvu.

Ta sreća bi kod Franje pomučena kad portugalske lađe opet ne donešoše pisma iz Indije, jer on tako žeda za vijestima o dragoj subraći, stoga mora vidjeti što se sve tamo zbiva. Odluči poći u Indiju, ali će se brzo vratiti, javlja o. Torrezu.

njega ne može uteći, nego počini harakiri — raspori sebi crijeva. Prije toga naredi neka mu ubiju sina, samo da ne bi pao u ruke neprijatelju.

O. Torrez i br. Fernandez kao daimijevi štićenici bili su u pogibli, no propovijedali su dok se god neprijatelj ne približi gradu i dok je tko dolazio. Kad neprijatelji dođu u grad, odvede ih vrlo milosrdan muž

i sklon kršćanstvu Naito Nakahava u neki samostan gdje se sakriju u kut pagode, i dva dana bila su im srca puna straha a želuci prazni. Mnogo je zgrada spaljeno i proteklo krvi. Tada ih opet primi Naito u svoj dom.

Kad ubijanje i pljačka presta, odluči o. Torrez zamoliti novoga vlastodršca za obnovu dopuštenja propovijedati u kući, jer je stari samostan izgorio. Franji je bilo žao prijašnjeg daimija.

Br. Fernandez piše u to doba Franji i ovo: "Velika je kušnja za me što sam morao čitavu godinu biti bez Vaega društva."

Stari svijet i novi vidici

Franju vuče srce i nuka briga za Crkvu i subraču u Indiju. Odmah će to i učiniti. Želi povesti sa sobom nekoliko bonaca da vide subrača s kakvim protivnicima imaju posla, ali se nitko ne da, nego povede vjernog suradnika Bernarda i još neke. 17. prosinca prolazi lađa blizu kineske obale kraj otoka Sancijana. Tu nađe starog prijatelja Pereiru, koji je s trgovcima čekao da s povoljnim vjetrom na lađi Santa Cruz

zaplovi prema Malaci. Portugalci su se na Sancijanu bavili krijumčarenjem, jer je Kina zabranila trgovinu sa strancima pod smrtnom kaznom ili doživotnim zatvorom. Nekoliko ih je već čamilo po kantonskim tamnicama. Jednom utamničniku uspjelo je prokrijumčariti uz teški mito pismo gdje moli Diaza Pereiru da kao službeni portugalski poslanik dođe u Peking te ih oslobodi i možda otvori opet luke zapadnim trgovcima.

Pereira pruži pismo Franji neka čita. U njemu to izvede revoluciju. Premda ima u mislima često Kinu, ipak se je mislio vratiti u Japan, ali ovo pismo postaje za njega objava. Franjo se nada da će u vjerskom pogledu Japan uvijek slijediti Kinu. A zar ne bi mogla u njoj milost Božja djelovati? Vlast je u jakim rukama cara. Kad bi te ruke pravile znak križa, to bi isto činilo bezbroj drugih ruku, a da se ne bi moralo napuštati ono što je u Konfucijevoj nauci najbolje. Japan bi se tada obratio sam od sebe. To se zaista kasnije ostvarilo, a sada Franjo i Pereira misle da pođu - prvi kao službeni poslanik, a Franjo kao njegov tajnik i kapelan, koji će i cara začarati. Oslobodit će utamničeni-

ke i otvoriti novim zemljama Božje kraljevstvo.

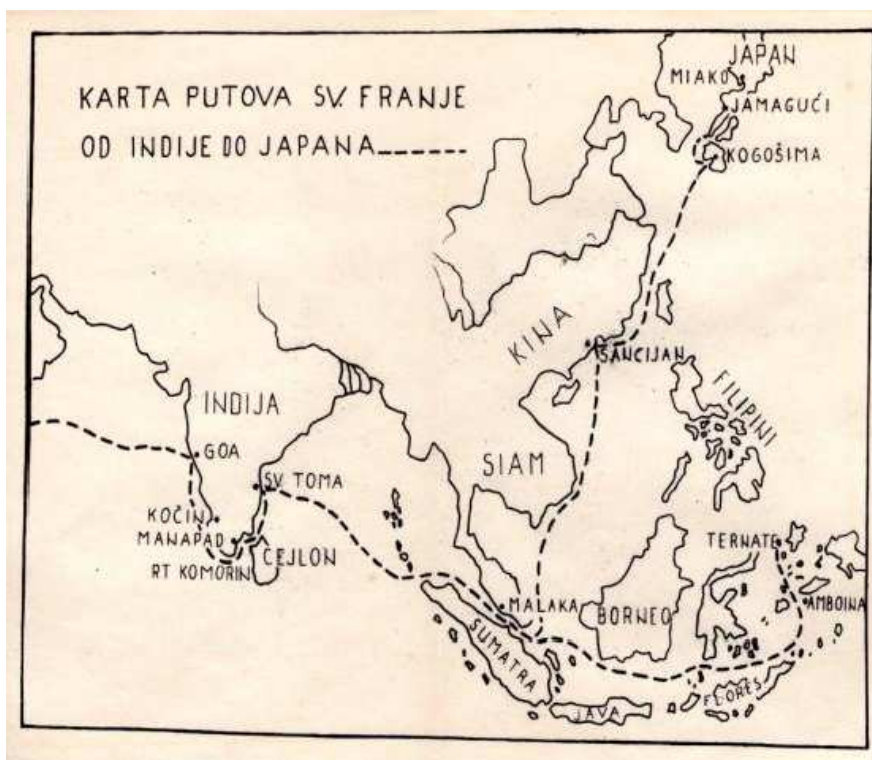
Od Malake do Indije

Na Badnjak 1551. plovila je polako i oprezno lađa Santa Cruz singapurskim tjesnacem prema Malaci. Dobro sluteći piše Franjo dragom o. Perezu pismo neka zaustavi jedan dan lađu koja bi htjela isploviti prema Indiji, jer dolazi sutra. Taj ekspresni list pošalje brzim domaćim čamcem. Poštar Antun vidi u malačkoj luci lađu s razapetim jedrom da zaplovi, te brzo obavijesti oca Pereza, te odmah iznesu Franjinu molbu kapetanu. Zbog počasti i radosti što će se Franjo voziti na njegovoj Gallegi rado će se izložiti borbi sa svojevolumenskim monsunom i pričekati jedan dan. A 24. siječnja bez nepravilnosti stignu u Kočin, gdje je upravo bio potkralj portugalske Indije. Taj ga primi vrlo srdačno, kao i drugi znanci te je Franjo jedva uspio napisati pismo subraći u Evropu, a završava u

žaru neprestane ljubavi prema svima opet ovako:

"O Japanu bih mogao napisati toliko toga da ne bih nikada došao kraju. Završavam, premda ne bih mogao naći kraja jer pišem svojoj subraći koju nada sve ljubim, a pišem o prijateljima s kojima sam došao do vrlo tijesnih veza: o kršćanima u Japanu."

Tu primi mnogo pisama iz Rima, poglavito od sv. Ignacija, a sve pisano još prije dvije godine. Tamo ga zateče također imenovanje za provincijala svih onih koji žive u Indiji i drugim prekomorskim zemljama. Tako Indija postaje trećom provincijom Družbe Isusove.

Liskovo

*d.o.o. za poslovne djelatnosti
Zagreb, Pete poljanice 7
registriran 1992.*

Žiro-račun: 2340009-1110043470PBZ d.d.

Matični broj: 3895009, OIB: 35780633819

e-mail: liskovo.zagreb@gmail.com

tel: 01/2923756, fax: 01/2923757

Djelatnost: računalne i srodne aktivnosti, savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem, promidžba (reklama i propaganda), djelatnost nakladnika, distribucija tiska, djelatnost javnog informiranja, poljoprivredna djelatnost, prerada u ekološkoj proizvodnji, trgovina ekološkim proizvodima, nepretrađenim biljnim i životinjskim proizvodima te proizvodima koji su potpuno ili dijelom sastavljeni od takvih proizvoda, zdravstvena zaštita bilja, proizvodnja, prerada, unošenje iz trećih zemalja ili distribucija određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, poslovi suzbijanja štetnih organizama ili uništavanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta za koje su naređene mjere uništenja, sudjelovanje u športskom natjecanju, športska priprema, športska rekreacija, športska poduka, upravljanje i održavanje športskom građevinom, turističke usluge koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti, ostale turističke usluge, turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude, kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, zastupanje inozemnih tvrtki, proizvodnja i uzgoj uzgojno valjanih životinja, oplodivanje domaćih životinja, trgovina uzgojno valjanim životinjama i genetskim materijalom.

Novo!

Ognjište